

NAVASART

ORGANO DE LA U. G. ARMENIA DE CULTURA FISICA

ՊԱՇՏՈՆԱԹԵՐԹ Է. Մ. Ը. Մ.-Ի

ՄԱՅԻՍ 1957

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

Մեր պանդխտութիւնը	ՆՄԲԱԳՐԱԿԱՆ	1
Սկստութիւնը	Մ. ԵԱՆԳԵԱՆ	4
Արշակ Մխիթարեանի յիշատակին		12
Հ. Հայտատանի եւ Հ. Մ. Ը. Մ. ի փոխյարաբերութիւնները	Կ. ՇԱՀԻՆԵԱՆ	14
Քերուրուտ	Դոկտ. Օ. ԿԵՐԿԷՐԵԱՆ	20
Սկստական շարժում	ՀԱՅ ԱՐԻ	21
Educar en la paz	EDITORIAL	25
La U. G. Armenia realizó su fiesta anual		27
El Sr. G. Mardikian a los Boys Scouts		29
Personalidad de George Mardikian	A. TER-AKOPIAN	31
De nuestros archivos	SPORTMAN	32
Una visita de la U. G. Armenia		33
Las buenas obras se valoran y retribuyen	GARO SHAHINIAN	34
¿Desinterés por el deporte, o por el club?	A. TRITSMANS	36
Se realizó la fiesta de apertura de actividades deportivas		38
La nueva comisión de "Navasart"		38

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԱԶԴ

Արդէն յայտնի է մեր յարգոյ բաժանորդներուն, որ դեռ տարի մը առաջ, բուզքի եւ տպագրութեան սզութեան պատճառով, բոլոր հրատարակութիւնները բարձրացուցին իրենց փոխարժէքը: Ուստի մենք եւս ստիպուած ենք, Յունուարէն սկսեալ, համեմատական յաւելումով մը, ամսաթիթքիս տարեկան բաժնեգինը նշանակել 50 փեսո: Արտասահմանի համար 4 տոլար: Արդ, կը խնդրենք մեր յարգոյ բաժանորդներէն, որ դիւրացնեն մեր գանձումները այս վերջին սակով:

"ՆԱԽԱՍԱՐԴ"Ի ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

ՄԵՐ ՊԱՆԻՍՏՈՒԹԻՒՆԸ

Պանդխտութիւնը մեր կեանքի հիւանդագիրն երեւոյթներէն մէկը եղած է:

Ժամանակ մը ան մտահոգիչ համեմատութիւններու հասաւ եւ արժանաւորապէս մուտք գործեց մեր գրականութեան մէջ: Մեր դրողներէն ոմանք արձակ եւ չափածոյ տարալի էջեր ստորագրած են պանդուխտներու կեանքէն: Մեր զոյգ «կուռնկները» արդէն դասական երգեր են, որոնք նախնական ուժգնութեամբ կը յուզեն մեզ:

Մեր զարիւզները իրենց կարօտները եւ վիշտերը կը պատմէին Հայոց Աշխարհի նախասիրած բանբերին, կուռնկին, որ ամէն աշնան երամ կազմած կը չուէր մեր երկրէն եւ ամէն գարնան կը վերադառնար մեր աշխարհը՝ խապրիկներ: Բերելով պանդուխտներէն եւ խապրիկներ ու կարօտներ տանելու զարիւզներու հարագատներէն:

Այս զարիւզութիւնը, սակայն, ազգային աղէտի մը չվերածուեցաւ երբեք: Մեր փոքրաթիւ պանդուխտները, իբր հեռաւոր վայրեր, հազիւ կը հասնէին Պոլիս, Պզմիք եւ Թուրքիոյ այլ նահանգները, ուր կը մնային ժամանակ մը, վաստակ կ'ընէին եւ նորէն կը վերադառնային իրենց օճախները: Իսկ Ռուսիոյ մէջ գլխաւորապէս Բագու եւ Թիֆլիս կը հանգիստանային պանդուխտներու միջավայրը, ուր, նոյնպէս, դրամ վաստակելով կը վերադառնային հայրենի տունը՝ գոհունակ որ պետական հարկերը թեթեւցուցած են եւ զոյգ մը լծկան դնած են մայր երկիրը նորէն ար,իւնարերելու համար:

Այս ժամանակաւոր պանդխտութիւնն իսկ մեզ ցաւ եւ վիշտ կը պատճառէր: Սակայն եկան աղէտալի ժամանակներ, երբ մեր դարիպութիւնը եղաւ համազգային եւ տեւական: Այժմ դարիպ ենք աշխարհի չորս ծագերուն, կորսնցուցած ըլլալով մեր բնաշխարհը եւ պապենական բոլոր ժառանգութիւնները:

Փոքրիկ բոյն մը դրինք Արարատի փէշերուն տակ, ասկէ 40 տարիներ առաջ, մեր արիւնսով, քրտինքով եւ վաստակով, եւ այդ իսկ խլուեցաւ մեզմէ, խորթ եւ անբնական եղբայրակցութեամբ Հիւսիսի եւ Հարաւի:

Փաստօրէն դարիպ եւ պանդխտ ենք ազգովին, ու մեր թիւը ոչ թէ տասնեակներու, այլ մէկ միլիոնի կը հասնի: Ու մեզ կը զլացուի վերադառնալ մեր հայրենիք, ինչպէս եւ կը զլացուի մեզ խապրիկներ եւ կարօտներ դրկելու մեր հարազատներուն եւ անոնցմէ լուրեր ստանալու:

Աւելի քան տխուր է մեր պանդխտութիւնը, որովհետեւ ժամանակով անսահման է, տարածութեամբ անչափելի եւ միջավայրերով ձուլիչ եւ կործանարար:

Սակայն բոլորովին յուսահատ չենք, որովհետեւ մեզ հետ բերած ենք մեր լեզուն, մեր սուանդութիւնները, մեր պետական յիշատակները եւ այն մեծ կապիտալը, որ ազգութիւն կը կոչուի: Հարկ եղած պարագային, պատիւ մեզ հիւրընկալող բոլոր ժողովուրդներուն եւ պետութեանց, կը ճանչցուինք իբրեւ ազգ, իբրեւ պետական ժողովուրդ մը, որուն հայրենիքը բռնազրաւուած է ժամանակաւորապէս:

Բնական է, փոխուած են ժամանակները, փոխուած են նաեւ մեր բանրերները, պանդխտներու կռուիկները, որոնք երբեմն կ'այցելեն այս հեռաւոր գաղութը, արծարծելու համար մեր ազգային գաղափարները, յոյս եւ հաւատք ներշնչելու մեզ, ինչպէս նաեւ ըսելու թէ պանդխտ բոլոր հայ գաղութները կ'ապրին ազգային նոյն գաղափարներով, նոյն մտահոգութիւններով եւ միեւնոյն ձգտումներն ունին. — ազգը պահել եւ անոր գոյապայքարը շարունակել նոյն վճռականութեամբ:

Մեր երկու անուանի այցելուները, Վրացեան-Մարտիկեան, որոնք եկած էին կրթական պարզ առաքելութեամբ, ամբողջ ամիս մը այս գաղութը պահեցին անբեւեակայելի խանդավառութեան եւ բուռն ոգեւորութեան մէջ: Համազգային տօնախմբութիւն մըն էր ա'յն, ինչ որ տեսանք եւ ապրեցինք:

Համաժողովրդական այս հոգեկան բռնկումը ոչ այլ ինչ է եթէ ոչ վկայութիւնը մեր ազգային գաղափարներու, որոնք յաւէտ թարմ են եւ անմահ:

Այս տօնախմբութիւնը վկայութիւն մըն է նաեւ այն բանի, որ մեր ժողովուրդը ոչ միայն չէ մոռցած իր կարճատեւ պետութեան յիշատակները, այլ զանոնք կը պահէ իր սրտին խորը՝ ա-

նոնցմով կ'ապրի, կը դուրդուրայ անոնց վրայ եւ յարմար առիթներով կը ցուցադրէ աշխարհին հպարտութեամբ:

Մեր ազգը, ամէն տեղ, վատահ ենք, նոյն զգացումն ունի:

Մենք ազատ հայրենիք եւ ինքնուրոյն պետութիւն կ'երազենք, եւ մեր այս երազը կը փայտիայեն ազատասէր բոլոր երկիրները, որոնց մէջ, ազատասէր եւ ժողովրդասէր մեր Արժանթինը, որ առաջին հերթին ճանչցաւ Ազատ ու Անկախ Հայաստանի գոյութիւնը:

Եւ մեծ Արժանթինը նորէն հաստատեց իր որոշումը՝ պետական վայելչութեամբ եւ սիրով ընդունելով մեր անուանի հիւրերը: Այս մեծ հանրապետութեան արժանաւոր նախագահը հաճոյքով լսեց մեր ոսկեղնիկ լեզուն եւ թոյլ տուաւ, որ մեր ազգային դրօշակը, Արժանթինի դրօշակի կողքին, քանի մը օր ծածանի Ազատարար եւ մեծ զինուոր Սան Մարթինի արձանն ի վեր, Գորտոպայի մէջ, մինչեւ որ մեր հիւրերը վերադառնան Պ. Այրէս:

Երբեք պիտի չմոռնանք Արժանթինի այս ասպետական կեցուածքը հանդէպ մեր պետական մարդոց, մեր պետութեան եւ ազգային մեր խորհրդանիշներուն:

Մինչ մենք այսպիսի ուրախութեան եւ հրճուանքի մէջ ենք, իսկ մեր ներքին եւ արտաքին թշնամիները սուզի եւ տազնապի մատնուած են:

ԱՒԱՐԱՅՐԻ ԴԻԻՑԱԶՆԵՐԸ
ԴԻԻՑԱԶՆԱՄԱՐՏԸ

Հայ Սկաուտներուն,
Հերոսամարտին ինջոյքը շեփոքուած էր:

Մարտիկները հոգեվառուած գունդագունդ կը դիմէին Աւարայր, վրընջող առիւծաբաշ երիվարներու վրայ աշտանակուած:

Զրադաշտի աստուածը ճակատած էր հայուն քրիստոնեայ Աստուծոյն դէմ:
Կռուի շեփոքը հնչեց:

Արեաց գունդը պատնիշացած վարդանի շուրջ, գրոհ տուաւ բիրերու բանակին դէմ...

Ցեղին դիւցազնական ոգին խոյացաւ դէպի զոհարեթեան բարձունքը:
Հայրենիքի սիրով բոցաված պողպատէ կուրծքերու բախումը թնդացուց Շաւարշանի երկնակամարը... եւ Վարդանի Աստուածը հպարտացաւ իր փառքին համար շատրուանած արիւնէն:

Ցեղին վէս ճակատը չը խոնարհեցաւ ստրկութեան բազինին առջև...
ժահը թառեցաւ արճամարհանքով փակուած անոր կողմունի վրայ միայն հոն մեռնելու համար:

Աւարայրի ծաղիկները, բոսորազոյն տառերով արձանադրեցին, ինկած քաջերուն կրակները, աւանդելու համար զանոնք ապառաջ Հայրերիներու...
Եւ այսօր դարերէ վերջ, այդ աւանդին սրտաուռէ ստանձնումը կը տօնէ Հայ Ազգը...

Փա՛ռք ցեղին անշէջ ոգիին:

1920 Փետր. 16

«Հայ Սկաուտ»

Ս Կ Ա Ո Ւ Տ Ո Ւ Թ Ի Ի Ն Ը

ԳԻՏԵԼԻՔ 7.— Կարգալ քարտէս մը պայմանագրակամ նշաններով միա-
սին, եւ գծել գոհացուցիչ քարտէս մը տեղաւոյն վրայ, նշանակելով ընդուն-
ուած նշանները աշխատ շէնքերու, քամքանքու, երկաթուղիներու եւն.:

Առձեռն քարտէս մը գծելու պարագային, յատակութիւնը կարեւոր տեղ
մը կը գրաւէ, եւ ինչ որ անոր իմաստը չի փոխեր, պէտք չէ աւելցնել վրան:

Գրեթէ ամէն անհատ իր առունձնայատուկ եղանակն ունի քարտէսի մը
վրայ ցոյց տալու զանազան բաներ, ինչպէս տուն, ճամբայ, ծառ եւն. որոշ
նշաններ կը գործածուին զծաղրութեանց վրայ ատենք յատկանշող եւ որոնք
կը կոչուին պայմանագրական նշաններ:

Ուրուագծի մէջ միշտ պէտք է աստիճանաշարը դնել. օրինակ վեց մատ-
նաշար մէկ մղոնի փոխարէն:

Միշտ լուսանցք մը թողելու է ուրուագծին բոլորտիքը:

Առձեռն նախագծի մը վրայ պէտք է անպայման հիւսիսը բնորոշող կէտը
ցոյց տալ, հակառակ պարագային՝ նախագիծը իր արժէքը կը կորսնցնէ,
էրբ անօգուտ:

ՃԱՄԲԱՆԻՔ — Նախագծի մը մէջ ճամբան կը յատկանշուի զուգահեռ
շարունակական գծերով, որոնք ցոյց կուտան թէ ճամբան ցանկապատով,
փոսով կամ ուրիշ արգելքով չըջապատուած է, իսկ եթէ ճամբան բաց է եւ
շկայ չըջապատող ունէ արգելք, այն ատեն գծերու փոխարէն պէտք է դնել
զուգահեռ կէտեր:

Բոլոր ճամբաներու եւ երկաթուղիներու ձախ կողմը պէտք է նշանակուին
թէ՛ ո՛րիչ կը յառաջանան, եւ ուրուագծին լուսանցքին մօտերը ա՛յ կողմը թէ՛
դէպի ո՛ր կը շարունակուին: Մօտաւոր քաղաքին կամ գիւղին հետաւորու-
թիւնը պէտք է նշանակուի, օրինակ — «Կարսէն երկու մղոն» (ասիկա պիտի
դրուի ուրուագծին ձախ կողմը): «Իէպի Երզնկա մէկ մղոն», (ասիկա պիտի
գրուի լուսանցքին աջակողմը):

ԵՐԿԱԹՈՒՂԱԳԻՄ — Ասիկա ցոյց կը արուի զուգահեռ գծերով, որոնք
խաչաձևուած են մէջէն. «միակ» կամ զոյգ բառերը պէտք է գրուին երկա-
թուղագծին երկայնքին, ցոյց տալու համար թէ մէկ կամ կրկնակ գծեր են
անոնք:

ՆՆՏԱՌՆԵՐ — Նշանակէ անոնց բնոյթը թէ մայրի, կաղնի եւն. ծառեր
եւ թէ անցանելի են կամ ոչ:

ՄՇԱԿՈՒԹԻՒՆ — Բերքերուն տեսակը պէտք է ցոյց արուի, օրինակ՝ ցոր-
են, գարի, արօտավայր եւն.:

ԿԱՄՈՒՐՋ — Միշտ կը նշանակէ թէ անոնք ինչ նիւթէ շինուած են, փայտ,
քար թէ աղիւս:

ԳԵՏԵՐ — Անոնց ընթացքի երկայնութեանը պէտք է անունը նշանակել եւ
նետով մը պէտք է ցոյց արուի անոր վաղելու ուղղութիւնը:

Քաղաքներու, գիւղերու եւ գետերու անունները պէտք են գլխազիր գրե-
րով գրուին:

Բոլոր գրուածները հորիզոնական պէտք է գրուին, բացի գետերու, եր-
կաթուղագծի եւ ջրանքներու անուններէն, որոնք կը գրուին անոնց երկայնքն
ի վեր:

Գետերը պէտք է ընթանելի ըլլան եւ գծուած նիւթին հետ չչփոթուին:
Եկեղեցւոյ շէնքերը կարեւոր տեղ մը կը գրաւեն զծաղրութեան մէջ, այն

պատճառու որ (1) Եկեղեցի մը միշտ աչքառու պատկեր մը կը ներկայացնէ քաղաքի մը կամ գիւղի մը տեսքին մէջ, եւ երբ քարտէսի մը վրայ եկեղեցւոյ մը դիրքը կը տեսնուի դիւրաւ կարելի է բնորոշել շրջակայ դիրքերը:

(2) Եկեղեցի մը երեք տարբեր ձևերով ցոյց տրուելուն պատճառը այն է որ՝ անիկա յարմար կայան մըն է, ուրկէ, կարելի է նշանախօսութիւն եւ կամ ծառայել իբր գիտարան: Աշտարակով եկեղեցի մը այն նպատակին կրնայ ծառայել, իսկ սրածայր դանդակատուն մը՝ ո՛չ:

ՔՄՍՏԷՍ ԿԱՒԴԱԼԱ — Ամենէն առաջ պէտք է քարտէսին վրայի աստիճանաշարը ուսումնասիրել եւ զաղափար մը կազմել թէ մէկ կէտէն մինչեւ մի ս կէտը ինչ Հեռաւորութիւն կայ: Յետոյ ուսումնասիրել շրջագիծերը, եւ տեսնել թէ դետիւր պատիվի՞ր, գառիվա՞ր, ծփծփուն թէ՛ հարթ է:

Ամենասովորական աստիճանաշարը, Անգլիոյ մէջ, մէկ ինչէղը մէկ մզոնի տեղ, եւ կամ վեց ինչէղը մէկ մզոնի փոխարէն կը գործածուի:

(Մակարդակային) Հարթաչափական գծեր. (Գոնքոսըս) Հարթաչափական գիծը երեւակայիկան գիծ մըն է, որ ցոյց կուտայ հողի մը ցած կամ բարձր մակարդակները, որոնք ծովու մակերեսէն բարձր կամ ցած աստիճաններ ունին:

Լաւ ըմբռնելու համար թէ (մակարդակային Հարթաչափական) գիծերը ինչ են, երեւակայեցէք ինքզնինքնիդ օդապարիկի մէջ, ուրկէ վար կը դիտէք ըլլակի մը վրայ, որ ամբողջովին ծածկուած է ջուրով: Յանկարծ ջուրը 25 սոք կը քաշուի, յետոյ 25 սոք եւս, կրկին 25, բնական է թէ՛ ջուրին այսպէս շարունակական քաշելովը, ամէն անգամ անոր կազմած շրջագիծը՝ ըլլակին կողերուն վրայ երթալով պիտի լայնանայ: Արդ եթէ այդ շրջագիծերը թուշ թի վրայ փոխադրելով գծենք, մենք պիտի ունենանք 25-ական սոքեր, Հարթաչափական գծեր:

Հարթաչափական գծերը ցոյց կուտան նաև գետնի մը սեպածեւ ըլլալու աստիճանը: Որքան մօտիկ ըլլան այդ գիծերը քարտէսին վրայ, գետինք ա՛յնքան սեպածեւ եւ համ դառնթափ կ'ըլլան:

Վարտէս գծերու արուեստը ինքնին գիտութիւն մըն է եւ որքան ալ բացարձակ հոս գիտելիք եօթի քննութեան համար, անկատար պիտի ըլլայ: Սկսուտները անպայման օժանդակութիւնը պէտք է խնդրեն վարժ երկրաչափի մը, որ մանրամասն բացատրութիւններով գիրենք ընդունակ պիտի դարձնէ այս օգտակար գիտելիքին:

Սկսուտական կեանքի ու գործունէութեան ընթացքին, քարտէս մը գծելու եւ կարգալու պէտքը յաճախ գգալի կը դառնայ: Այնպէս որ առաջին կարգի սկսուտի մը համար բացառիկ կարեւորութիւն ունի գիտնալ պարզ քարտէս մը՝ գծել տեղւոյն վրայ, գիտնալ նաև այն պայմանադրական նշանները, որոնք կը գործածուին սովորաբար այդպիսի քարտէսներու մէջ:

Նախընտրելի է որ՝ սկսուտները իրենց գծելիք քարտէսները ստճանափակին փոքր հողամասերու վրայ եւ չփորձեն մի՛ծ տարածութիւն ունեցող երկրամասի մը քարտէսը հանել: Լաւագոյն է սկսուտին գիտցած սեւէ մէկ փոքր գետնին քարտէսը գծել՝ քան թէ առաջին կարգի մէջ գտնուած գիտելիք շորսի մէջ յիշուած եօթը մղան տարածութեան երկայնքին գտնուող երկրամասին աւրուագիծը փորձել, որ սկսուտին կարողութեան վեր է:

Սկսուտներէն ոմանց գուցէ դժուար երեւի գիտելիք եօթի քննութիւնը եւ զիրենք խրաչեցնէ: Բայց այսքանը կրնամ ըսել թէ՛ նախապէս խնդիրներ, որոնց սկսուտը ի բոլոր սրտէ կը փարի, կարծուածին չափ անյողթելի եւ երեւցածին չափ տաղտկելի չեն: Իսկ երբ սկսուտին օգնութեան կը հասնի

կարող երկրաչափ մը, քարտէս դծելու եւ կարդալու արուեստը կը դառնայ հեշտ եւ նոյն ատեն չափազանց հետաքրքրական :

Ոչինչ կայ որ սկաուտին կա՛թէն կրնայ վրիպել : Իսկ այս գիտելիքի, դժուարութեանց յաղթելը առնուազն չափազանց աննշան խնդիր մըն է սկաուտին անյաղթ կամքին համար :

ԳԻՏՆԻԻԻ 8.— Ներկայացնել ձեռակամ աշխատութեամբ շինուած կարասի մը կամ մետաղեայ առարկայ մը եւ կամ կարել սկաուտի ամբողջ համագտեստ մը (չապիկ եւ տաքատ) :

Առաջին կարգի գիտելիք ութը երկար բացատրութեան եւ լուսարանութեան չի կարօտիր : Տրուած պայմանը չափազանց պարզ եւ հասկնալի է : Գլխաւոր կէտը՝ զոր սկաուտնիւր պէտք է ըմբռնեն, այն է թէ՛ ինչ կարասի կամ առարկայ որ ներկայացուի, պէտք է անպայման սկաուտին անձնական ձեռագործը ըլլայ եւ օտար ոեւէ անձ մասնակցած չըլլայ անոր աշխատանքին թէեւ սկաուտը կատարելապէս ապստ է խորհուրդ ստանալ եւ հրահանգներու անսալ :

Քննութեան համար ներկայացուած ձեռագործները, անտարակոյս անընշան խաղալիքներ պիտի ըլլան, այլ պէտք է արժէք մը ներկայացնեն : Երբ կարգ մը սկաուտներ իրը ձեռագործ մէջտեղ պիտի բերեն լաւ կարուած համազօգեատ մը, անիրաւ պիտի ըլլար ուրիշ սկաուտներէ ընդունիլ չնչին աշխատութեամբ շինուած անարժէք առարկաներ :

Այն սկաուտները որոնք թանկագին փորձառութեամբ լրացուցած են նորընծայի եւ երկրորդ կարգի ամբողջ շրջանը եւ թեւակոխած առաջին կարգի թիւ ութը գիտելիքին, շատ բնական է ենթադրել թէ՛ այդ երկար ժամանակամիջոցին՝ հետեւած են նաեւ ոեւէ արհեստագիտական ճիւղի եւ ընդունակ դարձած՝ որոշ չափով մը, այնպէս որ երբ իրենք դէձ յանդիման կուսան գիտելիք ութի, ատիկա գիրենք չի խրատչեցնեն, ընդհակառակը պատրաստուած անցեալի փորձառութեամբ, կարասի մը կամ առարկայ մը սիրայօժար կը ձեռնարկեն եւ կը ներկայացնեն քննիչին :

Բոլոր այն անձերը, որ չըլած են Եւրոպա, մերթ ընդ մերթ կազմակերպուած սկաուտական ցուցահանդէսներու մէջ, պարզապէս հիասքանչ մնացած են դեռատի պատանիներու ձեռակամ հրաշակերտները տեսնելով :

Ցուցահանդէսի մը մէջ տեղ գրաւելու համար ոեւէ առարկայ պէտք է լուրջ դործ մը եղած ըլլայ . ապա թէ ոչ, մերժուելու դատապարտուած է : Արդ՝ երբ օտար երկինքի տակ ապրող սկաուտները կարող են զմայլելի առարկաներ շինել, անտարակոյս ոեւէ հայ սկաուտ պիտի չինէր յայտնելու թէ ինք կարող եղած է գէթ կարասի մը շինելու :

Ճշարիտ է թէ՛ կարգ մը վայրերու մէջ, արհեստագիտական ճիւղի մը հետեւելու միջոցներ կը պակսին . բայց նոյնիսկ այդպիսի կեդրոններու մէջ, անկասկած կան որոշ բաներ, որոնց սկաուտները կրնան հետեւիլ եւ վարժ դառնալով արտադրել լաւ ձեռագործ մը :

Պէտք չէ նմանապէս մոռնալ թէ՛ ոչ մէկ պայմանի տակ կարելի է բացառութիւնը յարգել : Ամէն մէկ գիտելիքի համար, սկաուտները պարտաւոր են քննութիւն անցնել առանց մեղմացուցիչ պարագաներ թուելու : Սկաուտական աստիճանի ստացումը կը նշանակէ կատարեալ հմտութիւն ու գիտակցութիւն նոյն աստիճանի համար պարտադրուած գիտելիքներու : Այդ գիտելիքներէն ոեւէ մէկին թերի աւանդումը՝ կը նշանակէ նուազ ձեռներեցութիւն, ինչ որ թոյլատրելի չէ :

Հետեւապէս, ամէն սկաուտ պարտաւոր է լի ու լի համակերպիլ գիտելիք

ութի պայմաններուն եւ լրացնել իր քննութիւնը այնպէս ինչպէս կը պահանջուի :

Ձեռական այն արտադրութիւնները որ սկսուածները կը ներկայացնեն յիշեալ քննութեան համար, եթէ պահուին սկսուածներու կեդրոնատեղիին մէջ, շատ ընտիր հաւաքածոյ մը կարելի է ունենալ :

Ասիկէ զատ, անոնց ցուցադրումը հանրութեան չափազանց օգտակար եւ արդիւնաւոր կ'ըլլայ :

Լաւագոյն է՝ շինուած իւրաքանչիւր առարկայի վրայ՝ արտադրող սկսուածին անունը դնել :

ԳԻՏԵԼԻՔ 9.— Գնահատելի՞նք առ հարիւր սլախելով, հեռաւորութիւն տարածութիւն, մեծութիւն, քիւ, բարձրութիւն եւ ծանրութիւն :

Սկսուածական կեանքը լեցուն է ալլազան արկածախնդրութեամբ, հմայել է բոլոր կորովի եւ քաջ անձերու, անոր համար որ՝ ան կը պարտաւորուի յաղթահարելու բոլոր այն մեծ կամ փոքր խոչընդոտները, որոնք իր անցած արկածախնդրական ասպարէզին մէջ երեւան կուգան :

Մինչդեռ երկշոտ եւ թուլամորթ մարդիկ պիտի ընկճուէին եւ յուսալքուէին այն խոչընդոտներէն : որոնք սկսուածին ձեռներէց ոգւովը կը յաղթահարուին :

Սկսուածին համար բարձրագոյն հաճոյք եւ ներքին զոհուածութիւն մըն է՝ իրեն անծանօթ հեռաւորութիւն, բարձրութիւն եւայլն կարենալ գնահատելու եւ այդպիսով հասնիլ իր նպատակակէտին եւ կամ ի գլուխ հանել ուէէ յանձնառութիւն :

Հասկնալի է թէ՛ տղայ մը սկսուած եղած ըլլալուն համար, յանկարծ, մէկ օրէն միւսը, ինքզինք ընդունակ չի կրնար դաւանել պատուական գիտելիքներու, որոնց իւրացումը իր ասպարէզին մէջ, ահագին դեր պիտի խաղայ : Տրամարանական է մտածել թէ՛ հեռաւորութիւն, տարածութիւն, մեծութիւն թիւ, բարձրութիւն, ծանրութիւն եւ կամ ասոնց նման գիտելիքներու, ըսկառու մը տեղեակ կ'ըլլայ լուրջ աշխատանքով եւ փորձառութեամբ, այնպէս որ երբ առաջին կարգի աստիճանին մէջ կը դասուի, այդ իսկ ապացոյց մըն է թէ՛ կարեւոր պահանջը մըն է եւ սկսուած պարտաւոր է իւրացնել զայն :

Երբ սկսուած՝ լերան մը կամ դաշտի մը եւ կամ տարբեր որեւէ տեղէ ստիպուած է գնահատել առարկայի մը հեռաւորութիւնը, բարձրութիւնը, եռայլն, անկարող չէ այդ գնահատումը կատարելապէս ճշգրիտ ընել, այլ արդիւնքներ կ'ունենայ, որ մօտաւորապէս ճշգրիտ են : Իսկ սկսուածին համար արդէն դահացուցիչ է՝ եթէ կարողանայ մօտաւոր թիւերը գտնել : Ահա այս է պատճառը որ գիտելիք իննի մէջ թոյլտուութիւն կ'ըլլայ 25 առ հարիւր սխալմունք մը ընել կատարուած գնահատումներու մէջ :

Հեռաւորութեանց եւ բարձրութեանց չափերու գնահատումը պարտաւորիչ հանգամանք ունի սկսուածներու համար. քանիչ ան իր ամէն մէկ քայլափոխին կը հանդիպի բարձրութեան մը կամ հեռաւորութեան մը, որոնց արմէնքներու գնահատումը հարկադրիչ է իրեն համար :

Ուսուցիչի մը հեռաւորութիւնը պատելը շատ մը փորձերէ յետոյ կը սորվուի. ուստի ստորեւ նշանակուած կարեւոր կէտերը պէտք է շատ ուշադրութեամբ ուսումնասիրուին :

Սուարկաներու հեռաւորութիւնը սովորաբար բարձր կը գնահատուին՝

1.— Մուկի եկած կամ պտուկած միջոցին :

2.— Երբ առարկան եւ ետեւի տեսարանը նոյն դոյնը կը կրեն :

3.— Երբ հովիտի մը, կամ վէտվէտուն արօտաւայրի մը վրայէն կը դիտուի:

4.— Պողոտաներու, երկայն փողոցներու կամ ձորերու մէջ:

5.— Երբ առարկան շուքի տակ է:

6.— Ընդհատուած գետնի վրայ:

7.— Մշուշի կամ ազօտ լոյսի մէջ եւ կամ երբ ջերմութիւնը գետնին վրայէն կը ցոլանայ:

8.— Երբ առարկան մասամբ տեսանելի է:

Առարկաներու հեռաւորութիւնը սովորաբար վար կը գնահատուին՝

1.— Երբ արեւը դիտողին ետեւի կողմը կը գտնուի:

2.— Յստակ օդի մէջ, օրինակ ծանր տեղացող տեղատարափէ մը յետոյ պայծառ արեւոտ օր մը:

3.— Երբ առարկան եւ ետեւի տեսարանի գոյները իրարու հակոտնեայ են:

4.— Երբ գետինը տափարակ է, կամ երբ ձիւնով ծածկուած է:

5.— Երբ ջուրի վրայ է կամ խոր անդունդէ վար կը նայուի:

6.— Երբ դէպի վեր կամ վար կը նայուի:

7.— Երբ առարկան իր շուրջ գտնուող նիւթերէն բաղդատարար աւելի խոշոր է, ինչպէս մեկուսացած արձան մը կամ եկեղեցի մը:

Մեծ հեռաւորութիւններ դատել դժուար է, ասոր համար անհրաժեշտ է աստիճանաբար սկսիլ եւ փոքր հեռաւորութենէ յառաջացնել աւելի մեծերը:

Ատիկա կատարելագործելու համար սկառտները պէտք է գիտնան նախ իրենց ասիին մեծութիւնը, երկու ձեռքերու ուղիղ տարածուած վիճակի մէջ ամբողջ երկայնութիւնը, ոտքին խոշորութիւնը եւ քայլաշափին միջոցը եւ վազելու ժամանակամիջոցը:

Եթէ անոնց չափերը եւ թիւերը միտք պահելու ըլլան, շատ օգտակար կրնան ըլլալ արշաւներու միջոցին:

Լաւ է նմանապէս, սկառտական ցուպի վրայ գծերով նշանակել մեզրի աստիճանները:

Երբ մարդ իր սովորական քալուածքին չափը գիտէ, ան դիւրաւ կրնայ հասկնալ թէ քանի՞ մղոն տեղ կտրած է որոշ ժամանակի մէջ: Նկատենք թէ մէկը կրնայ չորս մղոն ճամբան մէկ ժամուան մէջ կտրել, արդ եթէ ան մէկուկէս ժամ ճամբայ քսլէ, ըսել՝ է թէ վեց մղոն տեղ քալած է:

Հեռաւորութիւնը կրնայ ձայնի լսողութեամբ ալ գնահատուիլ, օրինակ. եթէ թնդանօթ մը պայթի հեռուն եւհամրէք երկվայրկեանները բոցը տեսնելէն մինչեւ պայթումին ձայնին հասնիլը եւ բաղձապատկէք ատիկա 365-ով, պիտի ունենայ առարկային հեռաւորութիւնը եարտայի հաշիւով:

Ձայնը մէկ երկվայրկեանի մէջ 365 եարտա արագութեամբ կը սուրայ:

Ամենէն օգտակար եղանակը հեռաւորութիւն չափելու՝ տեսողութեամբ է, թէեւ ատիկա քիչ մը փորձառութեան կը կարօտի, այսուհանդերձ սկառտներու համար դժուար չէ, երբ կամք կը դրուի զայն իւրացնելու:

Ամենէն առաջ սկսելու է փորձի հարիւր եարտա հեռաւորութեան վրայ, Դիտեցէ՛ք առարկան զանազան երևոյթներու ներքեւ, այսինքն՝ արեւը կը փայլի դիտողին ետեւէն, երբ առարկային ետեւը կը մնայ, երբ ոեւէ մէկ կողմը կ'իյնայ եւ երբ երկինք անձրեւոտ կամ ամպոտած է: Նոյնպէս շարունակելու է քննութիւնը զանազան հոգիերու փչած միջոցին:

Հիւսիսային հովը աւելի մօտիկ ցոյց կուտայ, մինչգետ արեւելեան հոսով նոյն առարկան աւելի հեռուն կ'երևի:

Գերմանական բանակին մէջ, հեռաւորութիւնները գնահատելու համար, հետեւեալ հրահանգներով կը մարզեն գլխուորները:

Յիսուսն եարտա հեռաւորութենէ մարդու մը բերանն ու աչքերը յստակօրէն կը տեսնուին :

Հարիւր եարտայէ աչքերը իբր կէտեր կը նշմարուին :

Երկու Հարիւր եարտայէ կոճակները եւ փայլուն մասերը կը տեսնուին :

Երեք Հարիւր եարտայէ դէմքը կարելի է տեսնել :

Չորս Հարիւր եարտայէ սրունքներու շարժումը կը դիտուի :

Հինգ Հարիւր եարտայէ համազգեստին դոյնը կրնայ գանազանուիլ, թէև կարծիք դոյնը աւելի հեռուէն կը նշմարուի :

Գիշեր ժամանակ պտարկաները սովորաբար աւելի մօտ կ'երևին քան լոյս ատեն :

Մեծ հեռաւորութիւն ունեցող առարկաներու միջոցը զնահատելու համար՝

1.— Ձեր եւ առարկային միջև գտնուող հեռաւորութիւնը աչքի չափով կրնուի, կէտ մը որոշեցէք, յետոյ՝ այդ կրճատուած հեռաւորութիւնը հարեարկան եարտայի վրայ հաշուելով արդիւնքը կրկնապատկեցէք :

2.— Հաշուեցէք առարկայի մը ամենահեռու դիրքը, նոյնպէս եւ անոր ամենամօտ դիրքը. երկու հեռաւորութեանց միջև պիտի ըլլայ մօտաւոր չափը :

3.— Ձեռքերնիդ երկարեցէք, այնպէս որ՝ բթամատը ծածկէ առարկան եւ ձախ աչքը դոցած՝ դիտեցէք, յետոյ՝ բթամատը առանց շարժելու նոյն վիճակի մէջ դիտեցէք, այս անգամ ալ աչքը դոցելով : Կարծէք թէ բթմամտը դէպի աջ քալած է. բթամատին երկու տարբեր դիրքերուն երեւցող միջոցը հաշուեցէք եւ բազմապատկեցէք իննով : Արդիւնքը մօտաւոր հեռաւորութիւնը պիտի ըլլայ :

Սկաւառ մը պարտաւոր է բարձրութիւններ չափել զիտնալ : Այս վարժութիւնը այն աստիճան պէտք է զարգացնէ որ՝ կարող ըլլայ քանի մը մատնաչափէ մինչև երկու երեք հաղար ոտքի բարձրութիւններ կուսնել : Երբ սկաւառը փոքրիկ փորձեր կը կատարէ, օրինակ. ցանկապատեր, խրամատներ, տուներ, ծառեր, բլրակներ եւայլն չափէ, հետզհետէ փորձառու կը դառնայ բարձրութիւն ունեցող առարկայի մասին դիւրաւ զողարկար մը կազմելու : Աչքի վարժութիւնը մեծագոյն դասատուն է սկաւառին բարձրութիւններ գտնելու արուեստին մէջ. իսկ եթէ ճիշտ թափուի նոյն բանը մեխանով եւ զրիչով բացատրելու, բաւական դժուար եւ անօգուտ աշխատանք մը պիտի ըլլայ :

Ծառի մը բարձրութիւնը չափելու համար սկաւառական դաւազանը ուղղահանգիստ արեւուն մէջ բռնեցէք, նշանակեցէք անոր ձգած շուքին ծայրը եւ զուղույթները չափեցէք ամրող շուքին երկայնութիւնը :

Արդ, նկատենք որ սկաւառական դաւազանը ճիշտ հինգ ոտք երկայնութիւն ունի, իսկ անոր թողած շուքը տասը ոտք, ուրեմն. մենք կ'օճենանք հետեւեալ արդիւնքը. $5/10 = 1/2$:

Այսինքն, շուքը այդ պահուն իրականին մէջ կրկնապատիկ մեծ ցոյց կու տայ առարկան, քանզի դաւազանին երկայնութիւնը մեղի ծանօթ ըլլալով, եւ շուքն ալ չափելով, մենք կը տեսնենք թէ՝ օրուան այդ պահուն, անիկա երկու անգամ խոշոր հետք կը թողու :

Շարունակելով մեր փորձը, երբ ծանօթանանք շուքի համեմատական մեծութեան հետ, չափեցէք ծառի մը շուքը :

Ենթադրենք թէ՝ ատիկա քառասուն ոտք երկայնութիւն ցոյց տուաւ, այդ դաւազանի համեմատական չափը կիրարկելով, մենք կ'օճենանք քառասուն ոտքին կէսը, որ հաւասար է քսան ոտքի :

Ընդհանրացնելու համար այս եղանակը, կարելի է ծառի մը բարձրութիւնը դանդելու ձեւը սահմանել սապէս դաւազանի մը բարձրութիւնը նոյն

Համեմատութիւնը ունի իր շուքին հետ, ինչ Համեմատութիւն որ ունի ծառի մը բարձրութիւնը՝ իր շուքին հետ:

Տարբեր եղանակ մըն է՝ քալել ծառէն, ութը կարտա հեռու եւ հոն տրնկել զաւազան մը՝ վեց ոտք երկարութեամբ: Յետոյ շարունակեցէք քալել՝ մինչեւ որ հասնիք այնպիսի կէտ մը՝ ուրկէ դետնէն նայելով գաւազանին դադար ուղիղ գիծ մը կազմէ ծառին դազաթին հետ:

Այն ատեն ծառին (Ա) յատակէն մինչեւ գաւազանին Գ. կէտը, այնպէս կը Համեմատի Ա-Բ-ի (այսինքն ծառին բարձրութեան), ինչ որ է Բ-Գ հեռաւորութիւնը գաւազանի բարձրութեան:

Այնպէս, եթէ Ա-Գ հեռաւորութիւնը 33 ոտք է, եւ Բ-Գ հեռաւորութիւնը ինը, (գաւազանի բարձրութիւնը վեց ոտք հաշուելով), ծառին բարձրութիւնը 22 ոտք կ'ըլլայ:

Սկստանալով յաճախ կը պարտաւորուին առուններ եւ գետեր անցնելու, բայց այդ առուններուն եւ գետերուն լայնութիւնը նախապէս գիտնալ անբաժանելիութիւն մը կը դառնայ շատ մը պատճառներով:

Եւ որովհետեւ սկստաւոր խմբակներ, իրենց կազմածներուն հետ, չեն կրնար չափադիտական գործիքներ պտտցնել, ուստի տարբեր միջոցներով կը ստիպուին չափել ոեւէ գետ, ձոր, եւայլն:

Եթէ շատ ստիպողական պէտք մը կայ, կարելի է պարզ ակնարկով մը գետին լայնութեան մօտաւոր չափը կռահել՝ ոտքի կամ մեղքի հաշուով. իսկ եթէ ժամանակ կարելի է վատնել, այն ատեն հետեւեալ եղանակը կրնայ գործածուիլ գետի մը լայնութիւնը դանելու համար:

Գետին միւս եզրերին վրայ ընտրեցէք ծառ մը, կամ ոեւէ առարկայ մը, եւ ուրիշ մը նոյն ուղղութեան վրայ քու կանգնած եզրերիդ վրան: Նոյն կէտէն զուգահեռաբար յառաջացէք, զոր օր. հարիւր եարտա, հող նշան մը տնկեցէք եւ շարունակեցէք քալածնուդ կէտը, այսինքն յիսուն եարտա, ատկէ ուղիղ անկիւնով մը դարձէք, համրելով քայլերնիդ, մինչեւ որ ձեր դրած նշանին՝ դիմացի եզրերի ծառին կամ առարկային հետ մէկ գծի վրայ երեւին:

Այն հեռաւորութիւնը, զոր քալեցիք ուղիղ անկիւն կազմած տեղէն, կ'ըլլայ գետին լայնութեան կէտը: Օրինակ. եթէ դարձած կէտէն 90 եարտա տեղ քալեցիք, ըսել է թէ գետին լայնութեան կէտը 90 եարտա է, կամ թէ ամբողջ լայնութիւնը՝ 180 եարտա:

Տարբեր եղանակ մը.— գետին հակառակ եզրերին վրայ առարկայ մը նշանակեցէք եւ սկսեցէք քալել եզրերի վրայ, ենթադրեցէք՝ քսան եարտա, հող ձող մը դրէք. յետոյ նոյնքան քայլ կրկին քալեցէք (այս անգամ քսան եարտա): Ատիկա ուղղանկիւն ձեռով դէպի ներքնամաս յառաջացէք, մինչեւ որ ձողը եւ հակառակ եզրերին վրայ նշանակուած առարկան մէկ գծի վրայ գան: Ատկից մինչեւ եզրերին հեռաւորութիւնը հաւասար է գետին լայնքին:

ԳԻՏԵԼԻՔ 10.— Նորընծայի պահանջներու համաձայն դաստիարակելի ռոբազիր պատանի մը:

Առաջին կարգի աստիճանը կը լրանայ գիտելիք տասի գործադրութեամբ: Սկստալով որ անխոնջ աշխատութեամբ, օրինակելի նկարագրով եւ յարտեւութեամբ հետեւած էր սկստական ամբողջ շրջանին, նորընծային մինչեւ առաջին կարգի աստիճանը եւ քալ ու հմուտ դարձած էր բազմաթիւ դիւրեւեմներու եւ մասնագիտութեանց, պարտաւոր է ջոյց տալու իր ձեռներէց ընդունակութիւնը: Զորօրինակ օգնութեան ձեռք կարկառելու է իրեն նմանը

եղող ուրիշ պատանիի մը, որ սկառուական շարքերէ Հեռու մնացած ըլլալով, չունի այն ընտիր յատկութիւններն ու առաւելութիւնները, զոր կը կրէ ճշմարիտ սկառու մը, եւ ակնապիշ ու թախանձադին կը սպասէ որ մէկը օգնէ եւ քաշէ դինքը դէպի սկառուտներու տաքուկ ընկերակցութիւնը:

Ահա այսպիսի պատուական առիթներու օգտագործման համար է որ դիտելիք տասի միջոցաւ պարտաւորութիւն դրուած է առաջին կարգի սկառուտներու վրայ: Բայց, այս պատանին արձանագրելու համար չէ, պահանջին նպատակը մի միայն, այլ՝ նորագիրը նորընծայի բոլոր պահանջներու համաձայն, դաստիարակելու համար:

Այնպէս որ ռաջին կարգի սկառուը կարողանայ իր լիակատար քննութիւնը տալ:

Ոչ մէկ սկառու պէտք չէ առարկութիւն բերէ դիտելիք տասի դէմ, յայտնելով թէ նորագիր սկառու կարելի չէ գտնել: Այս պատճառաբանութիւնը բացարձակապէս անընդունելի է եւ սկառուը պարտաւոր է անպայման համակերպիլ դժուած կանոնին: Հարիւրաւոր ընտիր եւ մաքուր նկարագրով պատանին կան դպրոցներու կամ շուկայի մէջ, որոնք սիրալոյսով պիտի անդամագրուին, եթէ իրենց խրախուսանքին ամակցութիւն տրուի: Եւ երբ սկառու մը կը կարողանայ մինչեւ առաջին կարգի աստիճանը հասնիլ, աստիճակ հրաշալի անպարոյշ մըն է թէ ան ճարտար է քանակերելու եւ իրեն ընկեր դարձնելու անվարժ եւ սկառուական հաճոյալի կեանքէ անտեղեակ տղաքը:

Գիտելիք տասը պահանջք մըն է որ սկառուին շատ մը յատկութիւնները փորձաքարի կը զարնէ: Եթէ յաջողի ան կը դառնայ իսկական եւ հասուն սկառու: Եւ իտեպլ սկառուը այն է՝ որ կը դառնայ առաջին կարգի սկառու:

Ինչպէս կը տեսնուի Երկրորդ կարգի Գիտ. 8ը եւ Առաջին կարգի Գիտ. 2ը յար եւ նման են եւ մէկուն համար տրուած սկզբունքները կը պատշաճին միւսին, որով նոյնը կրկնելու հարկ չկայ: Մէկ որոշ կէտ կայ, զոր պէտք է քաջ բմբունեն սկառուտները, այն է խնայասիրութիւնը: Խնայասիրութիւնը պէտք է ըլլայ առաջնորդող գաղափարը ո՛չ միայն դրամական գործերու մէջ, այլ նաեւ ուրէ նիւթի շուրջ, ուր վատնում կամ մսխում կայ: Օրինակ՝ սկառու մը խնայասիրութեան նոյնքան պատուական դաս առած կ'ըլլայ ճաշի միջոցին տեսելով իրեն համար բուլարար պտուղ, հաց եւ կերակուր՝ առանց աւելցուքի եւ փշրանքներու, որքան երբ նոյն սկառուը 5-10 դահեկանը կը պահէ փոխանակ անուշիղէնի կամ սինեմայի համար ծախսելու: Գաղափարը նոյնն է եւ գովելի, քանզի ասոնց մէջ իսկ կը տեսնուի խնայասիրութեան ոգիին պահպանումը. այնպէս որ երբ սկառուտներէն կը պահանջուի երկու հարիւր դահեկանի գումար մը չահիլ եւ նոյնը խնայել: Միեւնոյն ատեն կը յուսացուի թէ իւրաքանչիւր տղայ խնայասիրութեան իսկական եւ լայն ոգին պահպանելու պիտի ջանայ իր ամէնօրեայ կեանքին մէջ:

Նիւ Եորք

ՄԿՐՏԻՉ ԵԱՆԸԳՆԱՆ

ԱՐՇԱԿ ՄԻԻԹԱՐԵԱՆԻ ՅԻՇԱՏԱԿԻՆ

Հ.Մ.Ը.Մ.ը կորսնցուց իր գործօն ու եռանդուն անդամներէն մէկը, յանձինս Արշակ Միւրթարեանի:

Ծնած էր Սալնոյ Զորի (Պիթլիս) շրջանի Բրիտանացի գիւղը, 1903-ին: Աղբիւր Սերոբի հայրենակից ըլլալով, շատ կը սիրէր դայն եւ անոր առասպելային բոլոր քաջագործութիւնները կը պատմէր երկիւղածութեամբ եւ հպարտանքով:

Ամէն հայու պէս, աջտորի եւ գաղթականութեան բաժակը ցմբուր քամելէ վերջ, կը հաստատուի Պ. Այրէս, ուր սկիզբը իր բեւ գործաւոր կ'աշխատի ուրիշի քով եւ ա-

պա քանի մը տարի վերջ կը բանայ իր անձնական խանութը՝ օթոյն երկկտրականութեան եւ «կօմա»յի վերաբերեալ գործերու: Իր հեղ եւ մեղմ բնաւորութեամբ շուտով կը սիրուի «Կուտ-Ելըր»ի պէս աշխարհահայտնայ առեւտրական հաստատութիւններէն, որոնք ամէն դիւրութիւն կուտան, որպէսզի յառաջանայ իր գործին մէջ: Արշակ, յամառ եւ չարքաշ աշխատող, ի դերքեւ չի հաներ իր վրայ դրուած յոյսը եւ վստահութիւնը, եւ քիչ ժամանակուան մէջ, նախանձելի դիրքի մը կը հասնի: Տարի մը առաջ Հիւս. Ամերիկա կ'երթայ վեց ամսուան պտոյտի, այցելելով՝ իր աղջականներուն, հայրենակիցներուն, նոյնպէս աղջային հաստատութիւններու եւ թերթերու խմբագրութեանց: Ան տեղւոյս Սալնոյ Զորի Հայր. Միութեան հիմնադրներէն էր եւ ատենապետը միանգամայն:

Ըստ սովորութեան, այս տարի եւս, օգափոխութեան կ'երթայ իր տիկնոջ հետ, Մար Տէլ Փլաթա: Տղաքը տունը կը մնան գործով: Գիշերուան ընթրիքէն վերջ, դուրս կ'ելլէ շրջան մը ընելու: Հազիւ յիտուն քայլ առած, անծանօթ մը, ատրճանակը ձեռքին, կը սպառնայ որ գտակը տայ: Արշակ, այս անակնկալին բոլորովին անպատրաստ, կ'ըսէ որ քովը դրամ չունի, ոճրագործը երեք անգամ կը կրակէ, բայց փամփուռները կրակ չեն առներ: Արշակ հալիւ շարժում մը կ'ընէ, բայց արդէն չորրորդ գնդակը կը վերաւորէ գինջը: Ոճրագործը կարծելով որ մեռած է, կ'անհետանայ մթութեան մէջ:

Քանի մը վայրկեան վերջ, նոյն տեղէն անցնող բժիշկ մը գինջը անմիջապէս հիւանդանոց կը փոխադրէ իր ինքնաշարժով: Արշակ բաւական արիւն կորսնցուցած էր, բայց դեռ կենդանի, անմիջապէս օթեւանէն իր կինը կանչել կուտայ եւ գինջը կը փոխադրեն բուժարան, ուր չորս բժիշկներու ներկայութեամբ արեան ներարկման եւ սպա գործողութեան կ'ենթարկուի, բայց բոլոր փորձերը անօգուտ կ'ըլլան նորէն կեանքի բերելու գինջը, եւ կ'աւանդէ հոգին, հինգ ժամ վերջ, չփոթումի եւ յուսահատութեան մասնելով իր տիկնոջ, ուր տառապանքով ներկայ կ'ըլլայ խեղճ ամուսնոյն քանի մը ժամուան կեանքի ու մահուան յուսահատական կուռին: Մարմինը կը փոխադրուի Պ. Այրէս, Ռամոս Մեխիայի իր բնակարանը:

Յուզարկաւորութիւնը կատարուեցաւ Մարտ 26ին: Հակառակ գործի օր ըլլալուն, ներկայ էին մեծ թիւով յուզարկաւորներ, որոնք եկած էին իրենց
digitised by A.R.A.R.®

վերջին յարգանքը մատուցանելու մեր ազնիւ Արշակին: Կրօնական արարողութիւնը կատարեցին Յ. Մ. Վրդ. Մուշեան եւ Տ Շաւարշ քհնյ Մեհրապեան եւ մարմինը զետեղուեցաւ Սան Խուսթոյի զերեզմանատան մէջ: Ծաղկեպսակներ բերած էին ընտանիքը, սարազանները, ազգային հաստատութիւններ, առեւտրական տուններ եւ Հ Մ Ը Մ ի «Պօչա» ի բ ընկերները:

Իր հեղ եւ ուրախ բնաւորութեամբ սիրուած էր ամենէն անխտիր: Ազնիւ, ներողամիտ, անկեղծ, զթասիրտ եւ նիւթապէս ու բարեյապէս զոհուող մարդ էր: Նա համակ սիրտ էր եւ հոգի:

Շատ կը հետաքրքրուէր մեր ազգային, եկեղեցական եւ կրթական կեանքով եւ գործնականապէս մասնակից անոնց: Հայրենիքի կարօտը կ'այրէր զինքը:

Շուանդուն էր եւ կայտառ: «Պօչա» խաղալու ժամանակ՝ կատակասէր, ուրախ եւ կենսուռնակ էր: Դաշտին համն ու հոտն էր, միշտ երբ մը չըթուէքին: Իր պակասը շատ զգալի պիտի ըլլայ Հ.Մ.Ը.Մ.ի դաշտին մէջ, մանաւանդ «Պօչա» ի բ ընկերներուն, որոնք իր մահով կը կորսնցնեն անգերազանցելի խաղընկեր մը եւ եղբայր մը միտնդամայն: Իր մահուան յաջորդ կիրակին Հ.Մ.Ը.Մ.ի «Պօչա» ի դաշտին մէջ խաղերը դադրեցան, ի յարգանս իր յիշատակին:

«Պօչա» ի բ ընկերները իր քառասունքին առթիւ պոռնդէ յուշատախտակ մը զետեղեցին դաշտին մէջ, իր յիշատակը թարմ պահելու համար:

Արշակ Զա'ն, թեզ միշտ պիտի յիշենք:

“ՊՕՉԱ”ՅԻ ԸՆԿԵՐՆԵՐԻ

Ամուսնայս եւ հօր Արշակ Միթարեանի մահուան տխուր առթիւ, կը յայտնեմք մեր խորին շնորհակալութիւնները, հայ եւ օտար իր բոլոր բարեկամներուն, ընկերներուն եւ հայրենակիցներուն, որոնք անձամբ, ծաղկեպսակներով, նուիրատուութեամբ, ճամպով եւ հեռագրով սգակից եղան մեզ:

Այրի Տիկ. ՄեհիթԱՐԵԱՆ ԵՒ ԶԱԻԱԿՈՒՆԿ

Այրի Տիկ. Լուսին Միթարեանի զաւակունք, իրենց ամուսնոյն եւ հօր մահուան առթիւ, կ'ընեն հետեւեալ նուիրատուութիւնները--

Հայց. Առաքելական Եկեղեցւոյ 500, Ազգատախտակին 500, Երկրորդական վարժարանի ֆոնտին 500, Հ.Մ.Ը.Մ.ին 500, Հ.Մ.Ը.Մ.ի “Պօչա” ի մասնաճիւղին 500, Սպիտակ Զորի Հայրկ. Միութեան 500 “Նաւասարդ” ամառաբերքին 200, “Արմենիա” օրաբերքին 200, “Շարժում” շաբաթաբերքին 200 փեսո:

Հ. Մ. Ը. Մ. Ի ԱՐԻՆԻԻԵՆ

2. ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԵՒ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ՓՈՒՅԱՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

ՎԱՀԱՆ ԶԵՐԱԶԻ ՆԱՄԱԿԸ ՊՈԼՍՈՅ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ԿԵԴՐՈՆԻՆ

Ալեքսանդրապոլ 10 եւ 20 Մայիս

Միտիլ Տղաք,

Թերեւս դուք կը կարծէք որ Հայաստան մեռաւ, թաղեցինք ու ծանր քար մը գրինք վրան:

Թերեւս կը կարծէք որ Հայաստանին հետ խաչ քաշեցինք նաեւ մեր սըրտին այնքան մօտիկ սկառուտութեան եւ մարմնակրթանքի վրայ:

Բոլորովին կը սախլիք:

Անցեալ տարուան Յուլիս 26-ի յիշատակելի բաժանումին գլխէս անցածները մասամբ գիտէք, մասամբ ոչ: Են այդ մասին պիտի չգրեմ ձեզի, հարկաւ երջանիկ առիթներ պիտի լինին, որ կարողանամ այդ ամէնքը պատմել ձեզ, բերանացի: Ես ուզեցի սր այս նամակս աւելի մտերմական տեղեկագիր մը ըլլայ մեր այժմու մարմնակրթական շարժումին, քան թէ արկածներու պատմութիւնը:

Մարտ 22-ին, Երեւանէն մեկնեցայ եւ քանի քանի անգամ մահուան հետ մտերմական տեսութիւններ ունենայէ վերջ անկործ հասայ այստեղ:

Ներկայանալով Ամերիկեան Օգնութեան Կոմիտէի լիազօր Գարթ. Պրատունի, իրմէ ստացայ պահակապետի պաշտօնը:

Ամերիկացիք Ալեքսանդրապոլի մէջ երկու հիմնարկութիւններ ունին, Բոլիվոնը՝ ուր կան մանչ որբերը, իսկ Քաղաչի Բօսթի մէջ աղջիկները:

Երբ պաշտօնս ընդունեցի, այդ կը նշանակէր միայն պահակապետութիւն:

Բայց երբ տեսայ պահակները եւ պահականոցը, երեւակայութիւնս նորէն սկսաւ թոխիք առնել:

Տօ', ըսի, սա տղաքը սկառու չիեննք:

Պահականոցն ալ յարմար էր, միջավայրը ամփոփ: Եթէ չօգտուէի պատհուութիւններէ՝ Բրօսի օդն ու ծովը, Տորքեան օրերը. Հ.Մ.Ը.Մ.Ի փառքըն ու պատիւը հարաւ պիտի ըլլային ինձ:

Գացի Մր. Պրատունի քով, հասկցուցի նպատակս՝ «Ինչ կ'ուզես ըրէ ըսաւ»: Լայն բացաւ պահեստներու դռները: «Ինչ կ'ուզես ըրէ, հաւանադ առ ըսելով: Եւ հիմա Քաղաչի Բօսթի պահակները սկառու-աթլէթներ են եւ պահականոցը՝ իր շրջանակով այնպիսի մարմնակրթական հաստատութիւն մը, որ եզական է Հայաստանի մէջ եւ որուն շատ տեսակէտով կարող է նախանձիլ Պոլիսը: Սկսայ գործի:

Մի գիշեր, այդ գիշերուան յիշատակս ինձ համար անսպառ արդիւնք է դուարթութեան եւ քիչ մըն ալ պարծանքի. մի գիշեր տղաքը իրենց խմբապետները զրկեցին իր պատգամաւոր, ինձ յայտնելու թէ սկառուական շորբեր չեն հազնիր թէ հարձ բանթալօն հազնիրը ամօթ է, եւայլն, եւայլն: Ննջարանին մէջ կը սպասենք պատգամաւորութեան վերադարձին: Պահանջները պէտք է ընդունէի, ապա թէ ոչ...

Ապա թէ ոչ ի՞նչ...: Լիչ:

Պատգամաւորութիւնը նոյնութեամբ վերադարձաւ բերածը ետ տանելով գլխիկը, խրատուած, համոզուեցան որ իրենց երանելի օրերը անցեր են:

Հիմա բոլորն ալ սկառու են, նորընծայ եւ արժանի եղբայրները պուսեցի կտրիճ հայ սկառուներուն:

Հիմա չես կարող Համոզել, որ կարճ-բանթալօնը, սկառուական հա դուստները հաննն:

Հայհոյանք չես լսեր, խոռվութիւն, էնթրիկ, անկրթութիւն իսպառ կո- բած են:

Ինչպէս ըսի, մեր պետն է Գարթ. Պրաունը, անոր նման ասպետ օտար- սագդի, գործիչ հապիւ թէ ոտքը դրած լինի Հայաստան: Անիկա այստեղ մեր սկառուներուն մեծ աղբայրն է, սկառուսպետը: Թող լաւ տղաք ըլլան, ամէն ինչ կուտայ:

Հիմնարկութեան արհեստանոցները այս միջոցին մեզ համար կ'աշխա- տին միայն: Փայտի արհեստանոցը նոր շինեց կօյի փայտեր, փառուոր, դեռ կը շինէ դաւազաններ, այսօր պիտի յանձնէ հիբ ճըմբը եւ վաղուրնէ պիտի սկսի հրրուքներ շինելու:

Կայեղործները զբաղում են մեր դօտիներով, հիւսները պէտք է շուտով սկսին տուչի բաղնիքի պատրաստութեան: Կար ու ձեւի արհեստանոցը կը կարէ սկառուական հադուստներ:

Ձի մոռնամ յայտնելու, ի պէտս հետաքրքրներու, որ իմ համակրելի օգնական է Սկիւտարի Հ.Մ.Ը.Մ.էն Զաքէոս (ձորճ) Մարտիկեանը, շատ լաւ «Եօլա» կ'երթանք:

Զաքէոսը հապիւ հազ Կարսի մէջ կարողացեր էր փրկել մեզ հետ բերուած Հ.Մ.Ը.Մ.ի գոյքերու աննշան մնացորդները, այդ խլեակներն են՝ եօթը ձեռք հադուստ, վեց դօտի, հինգ զլխարկ, մէկ սկառուակ (տիւքօ), մէկ Ֆութ- պոլ, մէկ փոմփ, երկուական արշին կարմիր եւ կապոյտ կտոր, մի քանի «Հայ Սկառու» 54 հատ սկառուական օրինազիրք եւ չորս հատ քօքարտ:

Աթլէթական զոյքերու կողմէն աղքատ ենք: Գունդերը կտորած են, կը գործածենք՝ Ռուսական եկեղեցիին չորս անկիւնները դրուած հին ումբերը, որոնց վրայ ծակ է, խոշոր են եւ Տ քիւ 185 կրած կը կլնեն:

Սկառուական մէկ հատիկ է եւ իր շրջանակաէն դուրս դալու ցանկութիւնը կը յայտնէ:

Մէկ Ֆութպոլ մը ունինք, մէկ ալ իմա երկու, չորս լասթիկ ունինք, բայց սօլիսիտն չի կայ ոչ ալ կտոր:

Ո՛ւր է «Հայ Սկառու»ը, ինչը՞ր կ'ընէք որ մենք չդիտենք, դեռ անցեալ տարուան ողբմպիականին արդիւնքը չեմ դիտեր:

Կոփամարտը մանաւանդ, որ այնքան նոր եւ տարօրինակ երեւոյթ մըն է այստեղ, ահադին հետաքրքրութիւն առաջ կը բերէ: Տղոց մէջ իրական տա- դանդներ կան, այստեղ սքիլ ունեցողներ կան, որ մարդ կը զարմանայ:

Երէկ տեղի ունեցաւ մեր նոր դաշտին վրայ միջ-խմբային Ֆութպոլի լի- կի առաջին պաշտօնական մրցումը, չորս խումբեր կան: Առաջին խումբը չորրորդին յաղթեց 5-1:

Պօքսի, չուանի, դունտի, վազելու եւայլնի մրցումները միշտ միջ-խմբա- յին բնոյթ ունին եւ նիշեր կը դրուին, արդիւնքները կը փակցուին պատե- բուն. պահակային ամենօրեայ հրահանգներուն գիմաց: Պատերը զարդար- ուած են գրքերէս կարուած սկառուական եւ մարմնակրթական խոշոր պատ- կերներով:

Այստեղ պէտք է յայտնեմ, որ սկառուական դրութիւնը քիչ շատ յար- մարցուցած եմ պահակային դրութեան: Օրինակ՝ լինսպպետի դրութիւնը:

Մէկ խօքով. մեզ մի մոռնաք, կ'արժէ որ զբաղուիք, որովհետեւ ար- դիւնքները արդէն շօշափելի են եւ դեռ կը լինին: Ամէն ինչ նպաստուոր է, գլուխիս կանգնած է Գար. Պրաունը, որուն համար կ'արժէ որ երիցս կեցցէ տան մեր պոլսեցի սկառուները: (Ձեր նամակը բոլոր ընկերներուն ներկայու-

Թեամբ կարդացուեցաւ եւ ձեր «կեցցէ՞ի փափաքը գործադրուեցան Մ. Խ. — «Հայ Սկաուտ»ի): Շինութիւնը նոյնպէս նպաստաւոր է, փառաւոր ննջարան մը ունինք, ուր 120 անկողին կայ: Յուլթպոլի դաշտին վրայ մտերմ Գլխալ հաւուզ մը պիտի ունենանք:

Յաջողութեան մէկ ուրիշ պատճառն ալ այն է, որ լիազօր եմ, մինակ ես եմ ու իմ խօսքս:

Ժողով մողով հարկաւոր չէ որչում մը գործադրելու համար, ոչ ալ խաչաձեւող տարրեր կան:

Ուրեմն՝ տղա՛ք, դեռ կ'ապրինք, կը յուսամ թէ՛ երկինքէն լուսանկարչական գործիք մը կը հասնի, որպէսզի մեր գործունէութիւնը պատկերազարդենք: Իսկ առայժմ գոհացէք իմ շփաղանց հապճեպ տեղեկաւորով: Կեանքիս մէջ ոչ մի ժամանակ այսքան գրադուած չեմ եղած, բայց երբեք ալ այսքան անուշ գրադուած չեմ ունեցած:

Գոյքերուս մեծ մասը գտայ, թէև շատ ու շատ բան պակաս է: Մարմնակրթական գրքերս կը մնան ամբողջութեամբ:

Ես առայժմ չեմ խորհիր Պոլիսի մասին, այստեղ Պոլիս է ինձ համար եւ բան մ'ալ աւելի. թէև շատ բան ալ պակաս: Տղոցը բարոյական կերպարանափոխումը կատարեալ է արդէն: Իսկ Ֆիդիբական մարզական կեանքի մէջ հռանդով նետուեցան եւ մարմնական զարգացումին մէկ ամսուան մէջ արդէն նախանձելի լինելու աստիճան զարգացաւ: Բնածին ձիրքերով օժտուած տղաքներ շատ կան, որոնք մարմնակրթական աշխարհին մէջ աստղեր կարող

ՎԱՀԱՆ ՉԵՐԱԶ

Հ. Մ. Ը. Մ.ի Հերոսներէն

են լինել: Բարձրութիւն ցատկելու առաջին փորձին տասնըհինգ ամեայ կար-
նէցի Սարգիս Յովհաննէսեանը 1 մ. 25 ցատկեց անթերի սթիլով, անցեալ օր
1 մ. 30-ը անցաւ: Ուրիշ 3-4 տղաք կան որոնք մտէն կը հետապնդեն դինքը:
Ժամանակս չի ներքը, մանրամասնութեան մէջ մտնելու, բայց շատ ու
շատ դո՛ւ եմ: Սա ինձ համար հրազ մըն էր, որ իրականութիւն կը դառնայ,
ունենայ հարիւր տղայ մարդէլ իբր սկսուող եւ իբր մարդ, լինել քաջախիտութեամբ
ու լիագոր, միջոցներն ու միջավայր ունենալ, արդիւնքներ քաղել: Բոլորը
իրականացած, շնորհիւ մեր անդուզական դարթ. Պրատնին:

Տղոցը պրամագրութիւնը շատ քարձք է, որ կ'ապրին կոր մաքուր, բաւ
դաստիարակութիւն եւ շարքաչ կեանք, ուսում, աշխատութիւն եւ զբօսանք,
ամէն ինչ ունին:

Փոքրիկ Պոլսի մը մանրանկարը. Հ.Մ.Ը.Մ. ունինք, որտեղի պաշտելի
դէմքերը բակայն յուսանկարներու հաւաքածոյիս մի քանի թանկագին խըլ-
եակներուն վրայ կ'երեւին:

Տղէ'րք, մի պատգամաւոր, քննիչ տեղեկարար դրկեցէք մեզ մօտ, ոյ
տեսնայ ու դատնայ: Ես իմ մասին շատ դրել չեմ ուզեր: Ես դժուարահաս
ամէն բանի մէջ, բայց եթէ ես դո՛ւ եմ, ա'լ հասկցէք:

Ի՞նչ անակնկալ կը լինէր, եթէ Կարօն յանկարծ դար:

Տղա'ք, մեզի երգարան պէտք է, իմի՛ններս «անաֆօն» ըրեր են: Տղոցը
երգ պէտք է սորվեցնել, եղանակներ շատ գիտեմ բայց բառեր չբիչ:

Զեր գործունէութենէն բոլորովին անտեղեկ եմք, ինչ որ անցաւ դար-
ձաւ Հ.Մ.Ը.Մ. ի կեանքին մէջ, մեկնելէս է վեր, չեմ գիտեր եւ «Հայ Սկա-
ուսաններուն անհամբեր կը սպասենք»:

Ձերդ
ՎԱՀԱՆ ԶԵՐԱԳ

Յ. Գ. Գարթ. Պրատնի հետ նոր տեսակցեցայ, պիտի սկսուտացնենք
Բոլիւօնի տղաքներէն ութը հարիւր հօգի: Ինձ առաջարկեցին երթալ այն-
տեղ: Մերժեցի: Այսու հանդերձ ընդունեցի այնտեղի ալ Ընդհ. Սկսուտա-
պետ լինելը: Մեր երկու Փութպոլէն մէկն ալ զրկեցինք այնտեղ: Կ'ըմբռնէք
որ դորսն ծանր է: Կը թելադրեմ որ Մր. Եարօն տեսնէք եւ առաջարկէք մար-
դիներ ուղարկել, եթէ այդպէս «էնայի»ներ դառնուին, մարդիչ ըսելով հոս-
հոսներ սալոնիկներ եւ արդիւթներ ըսել չեմ ուզեր: Հայեհոտ, ոչ ցուցամուլ,
գործի տղաքներ: Ես լաւ եմ եւ լաւատես, նոյնը կը մաղթեմ ձեզ: Մեզ մի
մտնաք, եւ ձեր անուշիկ հոգածութեան առարկաներ ըրէք մեզ:

Տղոցը ողջոյնը ձեր ամէնուր, իսկ իմ համբոյրները: Երկար նամակներ
կ'ուղեմ: Համբոյրներ ձերմէնհանին, Վարազին, Եղուարդին, Տիգրային, Օն-
նիկին եւայլն եւայլն:

Նարէն Ձերդ
Նոյն

ՄԱՆՕԹ. — Մկաւուտ իմբապետ եւ մարդիչ մեր անմահ Վահան Զերադի
Հայաստանէն (Ալեքսանդրապոլ), (Լենինական) ուղարկուած մէկ տեղեկա-
պիւր Կ. Պոլսոյ Հ.Մ.Ը.Մ. ի կեդրոնին տայով՝ մեր նպատակը եղաւ ծածօթա-
ցընել մեր նոր սերունդին, այս մեծ հայրենասէր Հ.Մ.Ը.Մ. ականին Հայաս-
տանի մէջ իր ըրած գործունէութեան եւ կազմակերպչական տարած աշխա-
տանքներուն մասամբ մը քայլ տալու համար, թէ այս հերոս Հ.Մ.Ը.Մ. ականը
եւ անոր հիմնադիրը, իրիչ մեծ գոհուցութիւններ յանձն առաւ, մէկ կողմ
ձգելով Պոլսոյ բարեկեցիկ եւ խաղաղ կեանքը, մնաք բարով ըսելով ծնոցալ եւ

ընտանիքին, Հայաստան գնաց ու գործեց, նախնական միջոցներ ունեցող երկրի մը մէջ մարդեց, կրթեց եւ կազմակերպեց Հազարաւոր որբեր, ինչպէս կը սիրէր ըսել. «Անդոյն, անանուն, բայց ինձ համար պաշտելի», Ղժուարին անտեսական եւ քաղաքական պայմաններու տակ աշխատեցաւ մեր անհետ կորսուելու դասապարտուած նոր սերունդը փրկելու, կարգապահ, Ֆիզիքսպէս առողջ եւ ազնիւ, Հայաստանի քաղաքացիներ պատրաստելու համար: Ու դեռ աւելին. երբ Հայաստանի քաղաքական հորիզոնը մթադնեցաւ քաղաքական վերիվայրումներու պատճառաւ, երբ իր մարզիչ ընկերներէն շատերը ստիպուեցան արտասահման մեկնիլ, Չերազ մնաց. սա յատկանշական խօսքը ըսելով. «Ինձ համար միայն Հայաստանը կարեւորութիւն ունի եւ ոչ թէ բէժիմը»:

Կարսի անկումէն յետոյ, ուր կը հրատարակէին նաեւ «Հայ Արի» ժողովրդական եւ սկաուտական թերթ մը, շատ մը տառապանքներ քաշելէ յետոյ, կուգայ եւ Ալեքսանդրապոլի Հազարաւոր որբերու սկաուտական եւ մարզական հողը իր վրան կ'առնէ ձեռնհասութեամբ ու զոհը կ'երթայ տխրահուշակ եւ Հայաստան Բերիայի անարդար մէկ որոշումով. 1928-ի Յունուարին Թիֆլիզի մէջ կը գնթակահարուի այս ազնիւ եւ վսեյ Հ.Մ.Ը.Մ.ականը եւ մեծ հայրենասէրը:

Ներկայ Հայաստանի շատ մը նշանաւոր դէմքերը անցեալին, Վ. Չերազի որբ սկաուտներէն եղած են, որոնցմէ կ'արժէ յիշել Գ. Մահարին, որ դեռ պատանի որբ, սկաուտներու շարքին մէջ երեւան ելած է իր գրական տաղանդը: Եւ սկսած է իր աւաջին գրական փորձերը:

Գ. Մահարի հետեւեալ ոտանաւորը գրած է Չերազի - Ալեքսանդրապոլի կազալի Բաստ Սկաուտական բանակատեղիէն, նուիրելով Հայ Սկաուտին:

ՍԿԱՈՒՏԻ ԵՐԳԸ

(Հայ Սկաուտ) 1922

Գրեց. Գ. ՄԱՀԱՐԻ

Օրը Մթնում է, թնդում են անձում
Սրտերը մեր ծիր խնդուքեամբ ջախել,
Սուտեր է հագել մեր պահակատում,
Ու մենք չենք կարող մեր ճիշդ պահել:

Անցնում ենք շարքով առաջ ու առաջ,
Մեր ոտների տակ գետինն է թնդում,
Մեզ հրդեհել է նոր կեանքի մի կանչ
Ու մենք հզօր ենք աշխարհիկ բանտում...

Շարքեր նոյնագօր, Շարքեր բիրաբիր
Փռուել ենք որպէս վարդավառ մի տօն,
Կազալի-Բօստից մինչեւ ջինջ վաւիոր,
Մինչեւ արեւմուտք, հեռաւոր Բաստան...

Անկումներից վեր, վերելից վերելք,
— Ծկէ՛ք, կանչում ենք ուշացածներին,
Ծկէ՛ք շարք առ շարք մեր աշխարհով մէկ,
Հները անցան, նոր քայտ չերբին...

— Եկե՛ք կամչում եմք, թող մեր կանչը սեզ
Ձեր հոգիներում հուրի պէս այրի,
Մեր յազթանակիս եկե՛ք ու հասե՛ք,
Եկե՛ք միացե՛ք մեր հոծ Շարքերի...

Երկերը մեր հիմ, մորթումս թիւր անգամ,
Կանչում է արթուն, կանչում ու կրկին
Մեր խումբերն են անցնում յազթական,
Հիւսում մոր պսակ, մոր կեանքին փառքին:

Ալեքսանդրապոլ (Հայաստան)

Այս առթիւ, աւելորդ չեմ նկատեր Հայաստանի մէջ Հ.Մ.Ը.Մ.ի սկսուած խմբակներու խնամքին յանձնուած հազարաւոր որբերու դանակը եւ ցուցակը տալով. քաղելով Ամերիկեան նպաստամատոյցի Կովկասի Ընդհ. Տնօրէն Գարեթէն Եարոյի անդեկազրէն:

«Երեւանի մէջ ունինք 4000 որբեր, Էջմիածնի մէջ 600-1000. Ալեքսանդրապոլի շրջանակները ունինք որբանոցներու երեք մեծ կեդրոններ, 250 չէնքերով եւ ընդամէնը 2000 որբեր: Չալալ Օղլուի մէջ 4000 որբեր, Ղարաքիլիսայի մէջ 2000, մեր խնամած որբերուն ընդհանուր թիւը կը հասնի 23.000-ի: Թիֆլիսի մէջ ալ կը կերակրենք 10.000 հայ կիներ եւ երեխաներ:

«Ահիղբի օրերուն, երբ երեխաները կը հաւաքէինք մեր որբանոցներուն մէջ չափազանց մեծ դժուարութեանց կը հանդիպէինք: Երեխաները, գրեթէ ամէնքն ալ տիրող պայմաններուն հետեւանքով խաթարուած էին: Դժուար բան մըն էր, գողութեան եւ ստախոսութեան վարժուած երեխաներու նկարագրերը շինել:

»Այս տեսակէտով, Պոյ-սկաուտիզմը նախախնամական դեր մը կատարեց: Մեր որբանոցներուն մէջ ունեցանք Պոլսէն եկած երեք Հ.Մ.Ը.Մ.ական մարտիչ երիտասարդներ՝ Պ. Պ. Չերազ, Եաղմաճեան եւ Գալուշի, որոնց կը պարտինք մեր երեխաներուն այսօր դէպի լաւ ենթարկուած փոփոխութիւնը» Առանձնապէս շեշտելով կ'ըսեմ.

— Մենք պէտք ունինք ուրիշ մարդիչներու ալ թող դան եւ ծառայեն իրենց փոքրիկ եղբայրներուն: Չեմ կրնար երեւակայել ուրիշ աւելի մեծ հայրենասիրական ծառայութիւն մը, քան այն, որուն համար կոչում կ'ընեմ հայ երիտասարդներուն»:

Կարծեմ խորհրդածութիւն ընելը աւելորդ է, այսքանը անդամ կը փաստէ եւ ցոյց կուտայ, որ Հ.Մ.Ը.Մ.ի կազմակերպութիւնը հիմը դնելով Հայաստանի սկաուտիզմի, ինչ մեծ ծառայութիւն մատուց Հայ Ազգին:

Պուէմու Այրէս

ԿԱՐՕ ՇԱՀԻՆԵԱՆ

Ք Ե Ր ՈՒ Է Ը Տ Ո Ի Ք

Քերուըտուըը Հիւանդութիւն մըն է, քերելու անդիմադրելի եւ անհան-
դուրեկի պէտքն ու փափաքը: Կործես մարմնին մէջ մըջիւն մը կը շրջի:

Քննենք, բժորոշենք կատաճառները, դատաւորենք զանոնք եւ դարմանենք:

Պատճառները բազմապիսի եւ բազմաթիւ են: Քերելու ախտը՝ Հիւթա-
կան կամ արիւնական խանգարում մըն է: որ կ'ընայ ունենալ զանազան պատ-
ճառներ. Հա՛ զլիսուորները. — Ա) Ալիտակրական (Բ՛) Սննդական Գ) Դեղորայ-
ջային:

Ա. — Ախտակրական ինքնաթունաւորման խանգարումներ խիստ յաճախա-
դէպ են, ինչպէս՝ շաքարախտային, յօղացաւային, երիկամային, դաշտա-
նային, լեարդային, մաղձային, ստամոքսային, դալկութիւն, պնդերակու-
թիւն, ծնրութիւն, պնդութիւն, արեան գերճնշում, անմարտողութիւն,
եւլն., եւլն.:

Վերոյիշեալ ախտածին վիճակները լեարդի-երիկամի անբաւարար գոր-
ծուէութեան հետեւանքով կրնան պատճառել քերուըտուընք:

Բ. — Սննդական պատճառները նաեւ նուա՞յ յաճախադէպ չեն: Գիտենք
որքան անձեր քերուըտուըրի, եղձեռքի ենթակայ՝ են որոշ սննդեղէններու
պատճառով: Յիշենք ի մէջ այլոց՝ խնցեպատեան, խնցեմորթ, ապուխտ, եր-
շիկ, հակիթ, շոքուա, աղածամիս, որսացեալ երէ՛, ձուկի տեսակներ, պա-
հածոներ, համեմանք, ընդեղէն՝ — ոսպ, չնափազանց իւղոտ եւ մտտ, աղի, կը-
ծու ուտելիքներ, խմորուած (Ֆերմանթէ՛) պանիը, ելակի տեսակներ եւլն.,
եւլն.:

Լեարդի-երիկամի մարտդական դրութեան որոշ անբաւարար գործու-
էութիւն մը կրնան անհանդուրեկութիւն եւ քերուըտուը պատճառել: Ա-
սոնց կարգին պարտինք նաեւ յիշել եւ նկատի ունենալ ալլերթիի եւ անաֆի-
լաքիի նոր տեսութիւնները:

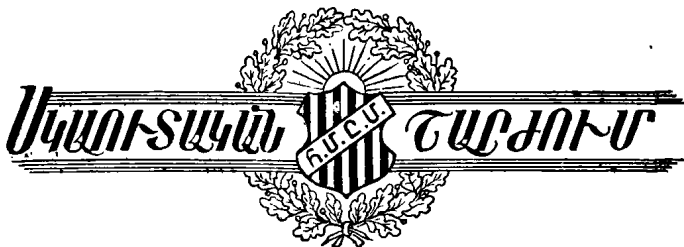
Գ. — Դեղորայքային պատճառներ. սուրճ, թէյ, այլբուլ, ծխախոտ, գոգա-
յին, պիլատոն, անթիբիոն, գինին, սնդիկ, պրոմիւր, գլորալ, աֆիոն եւ
բազադրութիւնները, բալասուսային դեղեր, եւլն., եւլն., գրգռիչներ:

Ասոնց չափազանց եւ երբեմն մինչեւ իսկ պարզ սովորական գործածու-
թիւնը, տարիներու ընթացքին, յամբարար եւ աստիճանաբար, երբեմն ան-
ձերու մօտ, կը ստեղծեն լեարդի-երիկամի գործուկերպին մէջ անբաւարա-
րութիւն մը, որ պատճառ կ'ըլլայ անուանելի քերուըտուըրի:

Ասոնց շարքին յիշենք նաեւ լեարդի, մաղձապարկի, խանգրէասի շրջանի
եւ լեարդի մանրորդային բարդութիւնները, որոնք կը պատճառեն նաեւ քեր-
ուըտուընք:

Պարտինք նկատի ունենալ եւ յիշել կարգ մը ախտարանական երեւոյթներ
զանազան պատճառներով, մորթային (էքզէմա) թէ նեխական անհանդուրե-
կութիւններ, որոնց կ'ընկերանան քերուըտուընք: Օրինակ՝ մակարճածային
քերուըտուընք՝ զոս, ոլլախտ, ջլախտաւոր վիճակ (նեւրոբաթիք), հոգեկան
լլախտաւորներ, չափազային բացառիկ անկման վիճակ, որ կ'առթէ՛ ցնցում,
խանգարում եւ տակնուվրայութիւն, ներքին խոր գրգռում աղիքային որդե-
բու կամ մակարոյծներու շարժումով:

Ասոնք բոլորը՝ կրնան ստեղծել կազմային բարդութիւններ, ջղային տակ-
նուվրայութիւններ, խանգարել երիկամային-լեարդային բարուք եւ կանո-
նաւոր գործելակերպը, խաթարել արեան եւ մէղի քննութեան արդիւնքները եւ

ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ ԵՐԵՎԱՆԻ ՍՎԱՌՏ. ԽՈՐՀՈՒՐԴԻ ԱՆԴԱՄՆԵՐՈՒՆ

Հ.Մ.Բ.Մ.ի Ծնողական Խորհուրդի անդամներէն Տիգ. Սիրանոյշ Թազէոսեան, ինչպէս անցեալ տարիներուն, նոյնպէս ալ Մարտ 30ի Շարաթ գիշերը՝ ընդունելութեան ճաշատեղան մը տուաւ ի պատիւ Սկառուսական Խորհուրդի վարիչ-անդամներուն:

Հաճելի էր երեկոյթը, մասնաւորաբար անոր համար որ, առանց սակարկութեան, սկառուսական խորհուրդի եռանդուն մեր տղաքը, կրցան արժեցնել իրենց շահած համբաւը, նախ, բանակումի գործը կազմակերպելու եւ յետոյ, ՉՉ օր շարունակ պաշտօնի վրայ գտնուելու, անտես առնելով նոյնիսկ անձնական գործի ընթացիկ պահանջները, օրապահիկ թէ շահ:

Ի սէր Հ.Մ.Բ.Մ.ի եւ անոր 65 փոքրիկներուն, Սկառուսական Խորհուրդի պատասխանատուներն ու անդամները, նախ խորհրդակցելով եւ ապա գործակցութեամբ, յաջողութեամբ իրականացուցին բանակումը եւ Միութեան ու իրենց համար յիշատակութեան արժանի գործ մը կատարեցին եւ այս, լուսագոյն էջերէն մին հանդիսացաւ Հ.Մ.Բ.Մ.ի Արժանիքի գործունէութեան Մատենին մէջ:

Հ.Մ.Բ.Մ.ի վայել ընտանեկան մթնոլորտի տակ կատարուեցաւ ճաշատեղանը, Թազէոսեան ընտանիքի շքեղ պարտէզին մէջ, սա տարբերութեամբ միայն որ, մինչդեռ, ամէն օր տեղացի փոքրիկներ կը դաստիարակուին, կը ճուռողեն ու կը խաղան, այդ զիշեր, մէկ սիրտ եւ մէկ հոգի դարձած, Հ.Մ.Բ.Մ.ական ընտանիքի քոյրերն ու եղբայրները, հայրերն ու մայրերը կը հանդիսանային գուարթունէ կակները այդ յարկին, որ միաժամանակ մանկավարժական կրթարան մըն էր:

Տօնական երեւոյթ առած էր պարտէզը, գունաւոր եւ շողողուն լապտեր-

տուղծել ներքին քերուրտուքներ, որոնք մեզ անհանգիստ կ'ընեն:

Այնպէս որ իրիստ կենսական անհրաժեշտութիւն մըն է մանրամասնօրէն ուսումնասիրել ներքին թէ արտաքին վիճակը որ կը պատկերացնէ ենթական, Իկասի ունենալ՝ տարիքն ու բեթիմը, քերուրտուքն տեսակն ու կատարուած դարմանը, արեան, մէկէ, կղկղանքի վերաբերեալ քննութիւնները կատարել եւ ըստ այնմ դարմանել:

Երբ արտոճանաչուած ճշգրտօրէն կատարուի, երբ Հիւանդը բժիշկին օգնէ՝ պատուէրները գործադրելով, երբ դարմանը կանոնաւոր եւ տեւականօրէն կիրարկուի տեսակին համեմատ, շուտ կը լաւանայ:

Քերուրտուքը՝ պարզ Հիւանդութիւն մըն է, եւ շուտ կը դարմանուի երբ պատճառը պարզ է: Նա բարդ Հիւանդազին վիճակ մըն է եւ մի քիչ ուշ կը դարմանուի երբ պատճառը բարդ է:

“Մասիս”

ԴՈՒՍ. Օ. ԿԵՐԿԵՐՅԱՆ

ներով շրջապատուած սեղաններու մօտ իրենց տեղերը բռնեցին Հիւերը: Շաւարշ քհնյ. Մեհրապեանի աղօթքով եւ ճաշակեցուցողով, ներկաները սկսան փոխնիփոխ վայելել սեղանի համադամները եւ թէ սկառուական եւ հայրենական ազգային երգերու թրթռումները լսել:

Բնասկան էր թէ հոգեկան ապրումները շրթներով ալ արտայայտիլ հարկ նկատուէր: Ուստի, բոլորին բաղձանքով, Մնող. Խորհուրդի ատենապետ Եղբ. Արտաշէս Պարսմեանի թամատայութեամբ ի գործ դրուեցաւ յանպատրաստի յայտագիր մը, որ երբեք վերջ պիտի չունենար, եթէ յաջորդ օրուան պարտաւորութիւնները չըլլային:

Հ.Մ.Ը.Մ.ական յիշատակութիւններ, մանրավէպեր, զուարճալիքներ, Հինէն, Խորէն ու բանակումէն, գործին յարատեւութեան եւ գործողներու կամք ու խանդ մաղթող արտայայտութիւններ եկան վարձատրել սկառուական վարիչները, որոնք գիտակցութիւնն ունին իրենց զոհողութեան:

Վերջաւորութեան, յայտնուեցաւ որ այդ օր, բարեգէպ զուգադիպութեամբ, 25ամեկեան էր Թաղէոսեան ամուլի ամուսնութեան, բարեմաղթութեան խօսքեր ուղղուեցան տանտիրոջ, 50ամեակն եւս պատուելու առաջադրութեամբ:

Առաւօտեան ժամը երեքին, միաբերան երգուած «Հայր Մեր»ով եւ Տ. Շաւարշ Հօր զպահանջով վերջացաւ Սկառուական Խորհուրդին նուիրուած ճաշատեղանք:

Շնորհաւորելի են Մնող. Խորհուրդի անդամ Թաղէոսեան ամուլը, նախ իրենց բոյնի 25ամեակին եւ ապա երեկոյթին կազմակերպման համար:

ՍԿԱՌԻՏԵՐՈՒ ՄԱՐԶԱԿԱՆ ՄՐՑՈՒՄՆԵՐԸ ԲԱՆԱԿՈՒՄԻ ԸՆԹԱՑՔԻՆ

80 ՄԵՒՐ ՎԱԶՔԻ ՄՐՑՈՒՄ ԽՐԲԱԿՆԵՐՈՒ ՄԻՋԵԻՒ

ՎԱԳՐ ԽՐԲԱԿ — 1.— Մերոպ Տէր Մերոպեան ժմ. 12½, 2.— Գոլորաստ Գուլումճեան ժմ. 13, 3.— Ստեփան Թամպլեան ժմ. 13½:

ԱՐԾԻԻ ԽՐԲԱԿ — 1.— Յովսէփ Տէօքմէճեան ժմ. 12, 2.— Տիգրան Միւստեան ժմ. 12½, 3.— Արմէն Մեհրապեան ժմ. 13:

ԱՌԻԻՄ ԽՐԲԱԿ — 1.— Գէորգ Խաչերեան ժմ. 13, 2.— Ռուբէն Գոճայեան 13½, 3.— Եսայի Պէրպէրեան ժմ. 14½:

ՇՈՒՆ ԽՐԲԱԿ — 1.— Յարութիւն Յովաննէսեան ժմ. 12, 2.— Գուլի Կոչկարեան ժմ. 13, 3.— Գարլոս Բարսեղեան ժմ. 13½:

ՄԵՂՈՒ ԽՐԲԱԿ — 1.— Արա Նաճարեան ժմ. 14, 2.— Ալեքսան Բարսկամեան ժմ. 14½, 3.— Յարութիւն Պիլեճեան ժմ. 15:

ԱՂՈՒԷՍ ԽՐԲԱԿ — 1.— Արամ Գրիգորեան, ժմ. 13, 2.— Ռուբէն Չորպահանճեան ժմ. 14, 3.— Մարիօ Փափազեան ժմ. 14:

ՎԱԶՔԻ ՄՐՑՈՒՄՆԵՐՈՒՆ ՄԱՍՆԱԿՑՈՂ ՄԱՐԶԻԿՆԵՐ

100 ՄԵՒՐ ՎԱԶՔ

1.— Նօրպերթօ Գուլումճեան, 2.— Ստեփան Թամպլեան, 3.— Յովսէփ Տէօքմէճեան, 4.— Կարապետ Կոչկարեան, 5.— Յարութիւն Պիլեճեան, 6.— Արամ Գրիգորեան, 7.— Ռուբէն Չորպահանճեան, 8.— Տիգրան Միւստեան, 9.— Գէորգ Խաչերեան, 10.— Արմէն Ահարոնեան:

400 ՄԵՒՐ ՎԱԶՔ

1.— Գէորգ Խաչերեան, 2.— Յովսէփ Տէօքմէճեան, 3.— Նօրպերթօ Գուլումճեան, 4.— Ռուբէն Չորպահանճեան, 5.— Մարիօ Փափազեան, 6.— Յարութիւն Գեղտէրեան: 1 վ. 50 երկվ.

800 ՄԵՒՐ ՎԱԶՔ

1.- Կարապետ Կոչկարեան, 2.- Արման Աշճեան, 3.- Արամ Գրիգորեան, 4.- Մեսրոպ Տէր Մեսրոպեան: Ժամանակ 3 վ. 17 երկվ.:

1200ՄԵՒՐ ՎԱԶՔ

1.- Յարութիւն Յովհաննէսեան, 2.- Ռուբէն Գոճայեան, 3.- Ալեքսան Բարազամեան:

ՄՐՑՈՒՄԻՆ ԱՐԴԻԻՆՔԸ...

1.- Արմէն Ահարոնեան, 2.- Յովսէփ Տէօթէճեան, 3.- Կարապետ Կոչկարեան, 4.- Արամ Գրիգորեան: Ժամանակ 15 երկվայրեան:

ՎԵՐՋՆԱԿԱՆ ԱՐԴԻԻՆՔ

Խմբակներու Ա., Բ. եւ Գ. Հանդիսացող մարզիկներու միջեւ կատարուած մրցումները տուին հետեւեալ արդիւնքները.-

ԱՌԱՋԻՆՆԵՐՈՒ ՄԻՋԵՒ.- Ա. Յարութիւն Յովհաննէսեան 11,5, Բ.- Յովսէփ Տէօթէճեան 11,5, Գ.- Մեսրոպ Տէր Մեսրոպեան 11,8:

ԵՐԿՐՈՐԴՆԵՐՈՒ ՄԻՋԵՒ.- Ա.- Գուլի Կոչկարեան 12, Բ.- Գոլորատօ Գուլումճեան 12 3/5, Գ.- Ռուբէն Գոճայեան 12 4/5:

ԵՐՐՈՐԴՆԵՐՈՒ ՄԻՋԵՒ.- Ա.- Յարութիւն Պիլճեան 13 2/5, Բ.- Շասյի Պէրպէրեան 13 4/5: Գ.- Գարլոս Բարսեղեան 13 3/10:

ՓՈՔՐԻԿՆԵՐՈՒ ՄԱՐԶԱՍՏ

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Ռամոս Մեխիայի զաշտին մէջ կազմակերպուած 21 օրեայ բանակումի ընթացքի, Արիներու Ոորհուրդը մարզական բաժինը յանձնած էր մարդիչ եղբ. Կարապետ Տէրէպէյեանի, զոր լաւագոյն արժեցուց, ամենորեայ իր այցելութեամբ թէ շուտովեան մարզանքներ սուլաւ տղոց եւ թէ վազքի, բարձրութեան, մէկ եւ երեք քայլ ցատկելու փորձերը վարեց, մարզեց եւ մարզատօնը պատրաստեց:

Ընդունելով որ գործին սկիզբն է բուն դժուարութիւնը, մեր Հոգեւոր Հայրը՝ Արթ. Տ. Շաւարշ թճնյ. անձամբ հետեւեցաւ փորձերուն եւ օժանդակեց եղբ. Տէրէպէյեանի, իսկ մրցումներու ընթացքին, Տէր Հայրն ու մարդիչը զեկամպարեցին գործը եւ նպաստեցին ձեռնարկի յաջողութեան:

Մրցումներու մէջ բաժին վերցուցին գայլիկներու թը տասը տարեկան եւ Արիներ՝ 12-15 տարեկան:

Արդիւնքներն եղան.-

60 ՄԵՒՐ ՄԵՆԵՐՈՒ

Ա.- Սուրէն Ստեփանեան, Բ.- Գրիգոր Նէնէպեան, Գ.- Էրնէստ Թաւթաճեան: Ժամանակ 12 երկվ.:

60 ՄԵՒՐ ՓՈՔՐԵՐՈՒ

Ա.- Մարտիրոս Ահարոնեան, Բ.- Արմէն Մենարապեան, Գ.- Արմէն Մարութեան: Ժամանակ 16 երկվ.:

Ժամանակի սղութեան պատճառով, զանց տանուեցան փոքրիկներու բարձրութիւն ցատկելու մրցումները: Միջնակներու Հանդիպումները տուին հետեւեալ արդիւնքները.-

ԲԱՐՁՐՈՒԹԻՒՆ

Ա.- Խէչօ Տէր Խաչատրեան, 1.30 մեդր, Բ.- Յովհ. Գուլումճեան 1.25 մեդր: Գ.- Սուրէն Ստեփանեան 1.20 մեդր:

ՄԷԿ ՔԱՅԼ

Ա.- Սուրէն Ստեփանեան 3.92 մեդր, Բ.- Արմէն Ահարոնեան 3.80 մեդր, Գ.- Յարութիւն Վարզանեան 3.40 մեդր:

Իրբեւ սկզբնաւորութիւն, բնական է, արդիւնքէն աւելի՝ շարժումն է խանդավառութեան ազդեւ սփոփանքի գլխաւոր կէտը, մրցումներու ընթաց-

քին, այոց ցուցարբերած մարդական ուրին, որուն արտայայտութիւնն է ենթականերու դատարարակութիւնը. Բուն գոնականակալը այստեղ յատնուեցաւ: Նմուշի համար, փոքրիկ մը շունեցաւ եւ ոչ մէկ բախում, մրցակցին եւ դատաւորներուն հետ: Ահա՛ բուն մրցանիչը, զոր հաստատեցին մեր փոքրիկները Ֆէ անոնց այն վերաբերումը հրնայ օրինակ ծառայի մասնաւորաբար մեծերու, որոնք, յաճախ, մարդատուն մը խանգարելու չափ առաջ կ'երթան, իրենց անտաշ ետերուն գոհացում տալու համար:

Փոքրիկները մարդատունին արժէքը կարենալ գնահատելու համար, հարկ էր աչքերով հետեւիլ անոնց բարի նախանձէ մղուած ինդուիթեան, երբ ճիշոր մը յաղթանակին դէմ կը գտնուէին, իրենց խանգաձառ ծափերով յաղթանակը կ'ողջունէին եւ իրենց ուսերուն վրայ կը վերցնէին:

Փոքրիկներու այս հանդիպումը Հ.Մ.Բ.Մ.ի համար բարոյական մեծ յաղթանակ մըն էր. տեսեալս ն, անխորտակելի յաղթանակ մը ապահովեցին փոքրիկները: Տարակոյս չկայ, թէ մրցանիչերը, ժամանակին հետ եւ տարբի բերումով պիտի բարեյաւուրին:

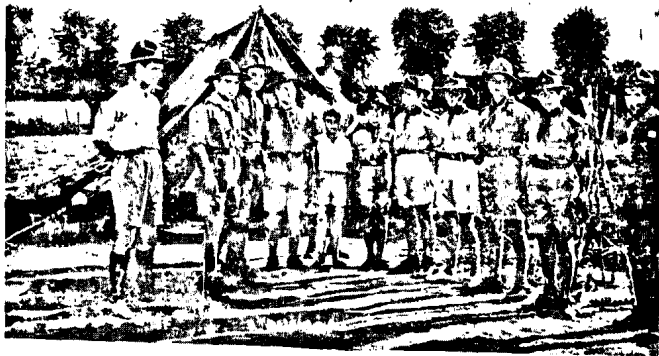
Բանակումի փակման հանդիսութեան աւարտին, յաղթականները Սրբազան Հօրմէ ստացան իրենց մետալները:

Կը դնահատենք մեր բոլոր փոքրիկները, որոնք մարզական հանդիպումին մէջ բաժին առին: Ա. Բ. եւ Գ. հանդիսանայր չեն ապահովեր յաղթանակը, այլ՝ իրերասիրութիւնը, որուն ապացոյցը տուին անոնք: Վստահ ենք թէ ժամանակը զեկաձարներու նախատեսութեան շատ աւելի խօսուն անակնկալներ պիտի պարգեւեն Հ.Մ.Բ.Մ.ով խանգաձառ հասարակութեան:

Կը հաստատենք եւ կը ստորագրենք:

Մայրերու կողմէ ծաղկեփունջ մը նուիրուեցաւ Տիկ. Սիրանոյ Քարսեղեանի, իրրեւ վարձք՝ բանակումի րնթացքին փոքրիկներու հանդէպ ունեցած էր գուրգուրանքին եւ աշխատանքներուն:

ՀԱՅ - ԱՐԻ

Երրորդ կարգի բնուութիւններում մէջ առաջին հանդիսացող "ԱՄԻԻՄ" յունակը Աապօնրդ՝ Ռուրէն Գոհայեան, Փոխ-Աապօնրդ՝ Արմանիօ՝ Աշնեան

DAUASART

AÑO 4 - Nº 48

MAYO DE 1957

BUENOS AIRES

SABEMOS que la cultura del hombre la componen su instrucción y su educación; que ambas cosas no son lo mismo, lo define la moral científica que dice que la instrucción la da el maestro, y la educación la dan los padres por la aplicación de los principios morales.

Pero la moral queda estancada en sus "principios" por falta de una evolución superior o de una continuidad práctica más convincente, porque las normas morales se vulgarizan y luego se corrompen, son en realidad un "mecio"; la cultura superior la constituye obligadamente la filosofía, ciencia formativa del individuo en el sentido común; raciocinio y discernimiento, en una palabra hace al hombre comprensivo a todas las cosas más difíciles de interpretación; hace ver al niño y al hombre, eterno estudiante de la vida, que la moral es una simplificación de la filosofía y ésta de la Ley inmutable de la Naturaleza, llegando a comprender por fin, por qué debe respetar la vida ajena, y por qué debe practicar y desarrollar las más bellas virtudes

Pero, ¿tienen los padres —del mundo entero— la preparación necesaria para hacer de sus hijos, filósofos?

El primer obstáculo que le limita es su situación económica, y esta desgraciada circunstancia determina los fanatismos, porque las energías psíquicas que siempre buscan la acción, se

aferran a las fáciles y falsas creencias. Son los poderes públicos si procuran la verdadera civilización, los que han de obviar estos impedimentos para lograr la perfección a que aspira la nueva humanidad del porvenir; son los filántropos los que deben dar los pasos iniciales en servir el interés de la raza humana, así se inician los movimientos que toman relieve, simpatía y significación profunda con ejemplos tan significativos y tan emocionantes.

Conectado con esto, hay un aspecto humano quizá el más importante que se haya completado jamás, pero que, para comprenderlo, necesita el profano

no en las ciencias esotéricas, informarse de que el hombre tiene una triple constitución, que puede ser séxtuple o décuple a los fines de conocerlos más profundamente,

así como Dios es trino. Uno y múltiple. Si alcanza esta comprensión, sabrá que el hombre tiene un alma emocional, sublimación de su cuerpo de deseos, a la cual lo afectan las emociones.

Según los astrólogos, la humanidad no era tan sensitiva siglos atrás, y afirman que según es la evolución del individuo así es su percepción a las vibraciones planetarias; que, hacen veinte siglos o más, apenas si la humanidad sentía las vibraciones de los planetas Marte, Venus y Júpiter, aparte de la Luna, y el Sol tan cercanos, pero que a Mercurio, Urano y Neptuno no

EDUCAR EN LA PAZ

los sentían aún. Hoy, por estar estos tres últimos más polarizados el hombre es más sensitivo a ellos, y también por el ejercicio emotivo más activo y experimentado. Esto quiere decir que la Ley de la Evocación determinará infaliblemente un programa (una evolución) EN LA SENSIBILIDAD ya sea para el bien como para el mal obrar, pues la humanidad, además, está destinada a poseer un sexto y un séptimo sentidos de percepción aun más sutiles y perfectos que los que ahora poseemos.

Por ley natural pues, el hombre aumenta su sensibilidad para su uso, según la cultura que haya asimilado, y nadie puede impedir que ello deje de ocurrir, nadie nos puede impedir SENTIR.

Pero con la educación de la mente no ocurre lo mismo, la mente no se vuelve más sabia por influencias planetarias ni astros que la compelen, ni porque sí, sino por una Ley del propio esfuerzo. Infaliblemente NECESITA de una seria ayuda, una cultura y una depuración. Casi se podría comparar a la mente con un viejo y ruinoso edificio que para que sea bueno, útil y confortable, habría que hacerlo de nuevo.

La Introducción a la Filosofía y luego la filosofía misma, es la instrucción preparatoria indispensable para que la mente se forme dócil y comprensiva para ulteriores y más profundos conocimientos; si no está preparada así, camina en la evolución muy desventajosamente al lado del cuerpo emocional, el cual no ha dejado de percibir y agitarse. La mente no preparada se vuelve fanática, amanerada, llena de prejuicios, de falsedades, estrecheces y limitaciones, y según es, así lleva a su cuerpo emocional a satisfacciones que nada tienen que se parezca a una cultura superior, y si con toda clase de subversiones morales degenerativas. La neurosis, los fanatismos, odios raciales, vicios y diferentes tipos de locu-

ras son el fin a que van a parar las mentes pobres de raciocinio con gran detrimento en el objeto de la vida. Hemos visto en muchos países, cómo estos pobres seres se fanatizan ante las dogmáticas arengas hasta hacerlos ciegos instrumentos de inhumanos propósitos. Las naciones de tendencias guerreras se caracterizan por una carísima instrucción superior inaccesible al pueblo, por eso vemos naciones que explotan la miseria del hombre para conservar sus carcomidos y podridos sistemas políticos atentatorios a la ley de la vida.

En los países democráticos brilla la aurora de la redención de esas clases y en el tiempo se superarán y formarán la simiente de las grandes razas del futuro. Pero si las naciones de América se preocupan de elevar el nivel de cultura de sus pueblos, debe hacerlo aún más eficientemente introduciendo en las escuelas de niños y obreros, principios filosóficos que desarrollen el discernimiento y el análisis del pensamiento.

No es inadecuado dar al niño u obrero esta enseñanza; ellos son constantemente ejercitados en la comprensión, y todo intento de comprensión entre causa y efecto es un ejercicio filosófico. El estudio de la filosofía es ayudado por el instinto, que impulsa a seguir el curso interpretativo de las leyes de la naturaleza.

El desarrollo unilateral de las facultades humanas es un absurdo, y la humanidad presente es una exposición viviente de la obra de una civilización que va hacia su tumba. El fin utilitario, despreciando el humanismo o desarrollo de conciencia, es un error que se paga con grandes sufrimientos colectivos.

Procurar una mente pura, un corazón noble y un cuerpo sano es la verdadera búsqueda del hombre, y obtenerlo es saber vivir la vida, es haber encontrado la eterna Paz.

La U. G. Armenia Realizó su Fiesta Anual

El día sábado 18 del corriente, la Comisión Directiva de la Unión General Armenia de Cultura Física por intermedio de las Subcomisiones de Fiesta y de Damas, realizó con éxito su festival anual.

Mientras en forma ininterrumpida llegaba el público al salón, apareció en escena el miembro señor Levonian, haciendo la presentación de los números del programa.

En primer término, el conjunto folklórico Pedro Giménez, de Radio Argentina, brindó al público algunas canciones y bailes regionales del país. A continuación la pareja cómica de bailarines Benny y Judy entretenieron al público mereciendo estruendosos aplausos.

Habiendo terminado la primera parte del programa, se escuchó la palabra del presidente de la entidad, señor Barkev Barsamian, quien se refirió en los siguientes términos: "Estamos realizando la fiesta anual de la U. G. Armenia. Ha pasado un año más en que todos hemos puesto nues-

tro modesto empeño en trabajar asiduamente".

"¿Qué es la intención de esta labor? ¿Por qué estamos trabajando? Estoy seguro que para todos Ustedes es conocida la respuesta".

"A este respecto, la U. G. Armenia presta su colaboración con todos sus elementos, reuniendo a los jóvenes en un ambiente armenio, para que ellos formen un círculo entre armenios guardando así su idioma, su nacionalidad y las costumbres".

"Estamos contentos de decir que la U. G. Armenia, hoy tiene su propio campo de deportes con un moderno edificio social con todas las comodidades, que es un orgullo para la colectividad armenia de Buenos Aires. Y todo ésto, está a disposición de los jóvenes, para que ellos frecuenten un ambiente sano para esparcimiento del físico y del alma".

"En consecuencia, mis queridos conacionales, creo un deber en hacer notar a los padres de familia, que asocien a sus hijos a esta maravillosa entidad, para que se eduquen en la égida de la moral de sus antepasados haciendo honor a nuestra nacionalidad y patria". Las palabras del señor Barkev Barsamian fueron confirmadas por el aplauso del público.

En la tercera parte del programa, se presentó la comedia en dos actos, titulada "El marido celoso". Por orden de aparición actuaron, Toros Kederian, en el papel de Tateos; Shoushan Boghosian, en el de Mannig; Mikael Yermenedjian como primer actor, en el de Koker; y Avedis Ketchian, en el de Vrtanes.

Está de más decir, que Mikael Ye-

Por lo expuesto, el desarrollo coordinado y parejo del alma consciente, el alma intelectual y del alma emocional, substractums del cuerpo físico, cuerpo vital y cuerpo de deseos, es lo que representa la plena armonía en el hombre, y de éste con la evolución cósmica de nuestro universo.

Es posible que este programa, sea el único quizá indispensable de preparación, si es que en verdad se desea formar una humanidad más feliz que la presente.

EDITORIAL

LLEGO AL PAIS UN ATLETA ARMENIO

Procedente de Istambus llegó a esta ciudad el conocido fondista Mgrdich Sahakian. En Turquía participó en numerosas competiciones, siendo campeón de dicho país en varias ocasiones.

Mgrdich Sahakian, que venía acompañado de su entrenador Harutjun Sahakian, visitó el campo de deportes de la U. G. Armenia, quedando maravillado de que en esta tierra lejana existe un Club de la categoría de la U.G.A.

Mgrdich Sahakian, que se inscribió como socio de la entidad, promedió continuar su entrenamiento en el campo de la U.G.A.; para luego participar en las competiciones nacionales.

menedjian conocido comediante joven de la colectividad, estuvo a la altura de sus antecedentes. Kederian, Boghosian y Ketchian, lo secundaron en forma efectiva.

Al finalizar la comedia, comenzó el baile, amenizado por la típica de Héctor Pacheco, de Radio Eplendid, y la jazz de Pancito Cao y sus ases, de Radio El Mundo.

En el buffet y el bar, que estuvieron a cargo de la entidad, actuó el conjunto Balalaica.

Una vez más, podemos destacar la actuación del Departamento de Cultura y Social, que por intermedio de las

subcomisiones de fiesta y de damas organizó este magnífico festival. La decoración y la iluminación que estuvo a su cargo, brindó al público innovaciones, especialmente la iluminación del salón con "lluvias de estrellas". También hay que destacar la labor de los integrantes de estas subcomisiones, quienes demostraron su cariño al club con su exhaustiva labor, ya sea en las decoraciones, atendiendo el buffet, etc.

El baile duró hasta las cuatro de la madrugada. Mientras en el buffet y el bar, el entusiasmo y la alegría siguió hasta las seis horas, animado con la orquesta Balalaica.

PIELES
FINAS

MODELOS
REFORMAS

PELETERIA "PAPAZIAN"

SUIPACHA 942

T. E. 32.0705

BUENOS AIRES

El Sr. G. Mardikian Habla a los Boys Scouts

El día 8 de mayo ppdo., se realizó un acto en el salón Centro Armenio, organizado por la U. G. Armenia, a los efectos de escuchar la palabra del señor George Mardikian, veterano Jefe Scout armenio.

Numerosa concurrencia, compuesta por boy scouts, socios de la U. G. Armenia y connacionales, colmaba el salón. A las 20 horas, con la marcha de la U. G. A. cantada por los boys scout se dió por iniciado el acto. A conti-

nuación, el señor Garbin Der Mesropian, Jefe Scout de la entidad, invitó al señor Garo Shahinian, veterano atleta y socio honorario, hacer uso de la palabra.

El señor Garo Shahinian, hizo una reseña sobre el scoutismo armenio y la destacada actuación del señor Mardikian en Armenia, en la creación y organización del scoutismo en dicho país. El señor Shahinian, dijo, que George Mardikian conjuntamente con

Vaahn Cherez, invitados por el gobierno armenio, en 1920, construyeron las bases sólidas del scoutismo de Armenia. A tal efecto, el orador, mencionó el nombre de Baden Pael, creador del boys scoutismo internacional, quien felicitó la labor de los fundadores del scoutismo en Armenia. Dijo el señor Shahinian, que los niños y jóvenes que se encontraban en las filas del boyscoutismo armenio, hoy muchos de ellos son personalidades que honran su nacionalidad. Agregó más adelante, que estos jóvenes y niños, con el bastón de scout, defendieron la libertad y el honor de los armenios, contra la barbarie turca. Señaló también en forma documentada, que alrededor de tres mil niños que habían sido raptados por los turcos y convertidos al islamismo, gracias al scoutismo armenio fueron recuperados y educados dentro de su disciplina y devueltos a la nacionalidad armenia, como hombres de bien.

El señor Shihinian, tuvo palabras de elogio hacia el señor Mardikian, invitándolo para que la concurrencia escuchara su palabra.

El señor George Mardikian, que llevaba en su pecho las dos más altas condecoraciones del scoutismo internacional y otra otorgada por la U. G. Armenia, fué recibido con un estruendoso aplauso. Dijo que "después de 37 años encuentro a mis compañeros trabajando para el pueblo y el futuro de Armenia". "En mis épocas de Jefe Scout, teníamos en Gazadji Post y alrededores 21.000 huérfanos que los organizamos y los educamos dentro de la disciplina del scoutismo. Baden Pael no sabía, que esos bastones de scout eran las únicas armas para defender a los armenios de la barbarie turca". "Ustedes los de Buenos Aires son muy afortunados; tienen scouts, un campo de deportes que hace honor

a la colectividad y muchas otras cosas".

"Mi progreso personal debo en un porcentaje de 60 por ciento a la señora de Mardikian; pero fuera de esta consideración; mi éxito debo cien por cien, por haber sido educado dentro de la disciplina y moral del scoutismo armenio".

El orador habló a continuación sobre el decálogo del scout, explicando en forma detallada cada uno de sus puntos. Al finalizar, dijo que no solamente quería ser útil moralmente a la U. G. Armenia, sino también materialmente. Recordó que la U. G. Armenia todavía no tiene finalizada la construcción de su pileta de natación; a tal efecto el señor Mardikian como primera remesa, donó a la entidad la suma de cincuenta mil pesos moneda nacional.

El orador fué aplaudido con gran entusiasmo, y mientras bajaba del escenario era motivo de insistentes simpatías; y escoltado por los boys scout y con los acordes marciales de la banda, el señor George Mardikian, Jefe Scout Armenio, se despidió de la Unión General Armenia de Cultura Físico, escribiendo en las páginas de la historia de esta entidad, la síntesis de un día maravilloso y lleno de fervor patriótico

ALGUNAS APRECIACIONES SOBRE LA PERSONALIDAD DE GEORGE MARDIKIAN

Una de las principales virtudes natas que tiene el armenio, es jamás olvidar su nacionalidad. Esto, justamente, está reflejado con todo vigor en la figura de George Mardikian. Llamado en su segunda patria, los Estados Unidos, "Solf Made Men", hombre que ha hecho su porvenir por sus propios medios; este hombre jamás se olvidó de su madre patria, de sus connacionales.

Su vida, ya nos es muy conocida, antes de su grata e inolvidable visita. Pues ¿quién no ha leído en la revista Selecciones de Reader Digest?, en donde nos cuenta su vida su juventud, que es la de todo armenio. Pero luego, su poderosa personalidad va surgiendo entre los demás, y se van puliéndose las distintas facetas de su carácter. Primero, técnico en productos alimenticios, escritor, orador y ahora benefactor. Decir benefactor es calificar de un modo general, por que George Mardikian está dispuesto a sacrificar, no solo sus bienes ganados, sino su vida en aras de la libertad de su país".

Su amor hacia los armenios, solo comparable a una roca de base inmovible, firme en sus convicciones, correcto en su proceder, amable con todos, sus disertaciones no nos cansan, al contrario son amenas e irradian ese magnetismo, que solo poseen los notables.

Su homenaje a las madres armenias, aquellas que sufrieron persecuciones bárbaras e injustas, aquellas que llevaron la cruz como ninguna de las madre, han merecido el cálido homenaje de George Mardikian.

Algunas publicaciones, vanamente trataron de ensuciar la personalidad de George Mardikian, pero es como arrojar una piedra a esa roca inmovible.

Solo los resentidos y los fracasados pueden desvariar sobre nuestro hom-

bre, que es una bondad personificada. Vigor de juventud con experiencia de viejo, hay en él. Así, casi en todas sus disertaciones nos habla de la voluntad que en realidad significa el amor propio o propia estimación.

Una verdadera función social realiza George Mardikian con respecto a los Boys Scouts, quienes tributaron su homenaje a uno de los más altos jefes scout del mundo. Su palabra de aliento y su ayuda económica es constante hacia los jóvenes.

Su tarea es dura, con sus innumerables inconvenientes. ¿Qué lo anima? Su fe, su entusiasmo hacia su querida Madre Patria y "en sus ojos brillan las dos puntas de Masís".

Esperemos el mismo brillo en los ojos de todo compatriota sano de mente y de buena voluntad, para que esto sea en un futuro cercano, una realidad maravillosa.

ARSHAK TER-AKOPIAN

EN BARRACAS
¡TODO CONTRA LA LLUVIA!

SPORT
STERLING CLUB
 MONTES DE OCA 985 T. E. 21-1123

CREDITOS en 5 meses

DE NUESTROS ARCHIVOS

La siguiente nota, ha sido enviada por el Jefe del Scoutismo de Norteamérico, señor James E. West, al Jefe del Scoutismo armenio de Esmirna, señor M. Yianikian.

Nueva York, marzo de 1920.

Estimado Presidente del
Scoutismo Armenio de Esmirna:

De mi consideración:

Con gran satisfacción recibimos por intermedio del señor Arthur Newman su nota, en la cual manifiestan vuestra consideración a los scouts de América. A tal efecto, retribuyendo atenciones, tengo el agrado de enviar nuestro respeto, en nombre de 490.000 boys scouts norteamericanos.

El pueblo americano ve con buenos deseos los propósitos armenios, especialmente a causa de que la juventud padece tremendos sufrimientos y persecuciones. Nosotros esperamos y por sobre todo creemos, que el Consejo Supremo de la Paz, transformará en realidad nuestras esperanzas, poniendo fin a los sufrimientos de Armenia.

Nos interesamos mucho con vuestra organización y sentimos un gran placer en ayudarles en forma efectiva.

Les envío algunos libros que tratan sobre cuestiones de scoutismo.
Representante del Scoutismo de América, sinceramente

James E. West.

NOTA. — Los deseos del jefe de los 490.000 scouts de Norteamérica, señor James E. West y del pueblo norteamericano a favor de la Cuestión Armenia; los principios del Tratado de Sevres, concertado por los países aliados; y la moción del ex presidente de los Estados Unidos, señor W. Wilson delimitando el territorio de Armenia; fueron desoídos por las grande potencias, no cumpliendo su palabra prometida, al no devolver a Armenia sus tierras ancestrales, que se encuentran en poder de Turquía. En cambio, dos años después de la nota enviada por James E. West a los scouts armenios, el 9 de septiembre de 1922, las turbas kemalistas masacraron con fuego y yatagan a miles de niños y ancianos armenios, entre los cuales se encontraban también, los boys scouts que James E. West tenía gran estimación.

James E. West, como persona y scout de principios honrados, aceptando las barbaries que infringió a los armenios la nación turca, el cual ha sido condenado por muchos tribunales internacionales, como país asesino; esperamos que los scouts de América, en la actualidad, no olvidarán la promesa de su antiguo Jefe (Artículo N° 4 del Reglamento de Scoutismo) y defenderán frente a las grande potencias los derechos de la Nación a que pertenecen sus hermanos armenios scouts.

Artículo N° 4 del Reglamento del Scoutismo: "El scout es amigo y hermano de todos los scouts, cualquiera que sea su condición social y categoría. Toda persona puede confiar a la palabra y al honor de un scout".

SPORTMAN

LA VISITA A LA U. G. ARMENIA DE DOS ILUSTRES PERSONALIDADES

El día 17 de abril ppdo. nuestra entidad recibió la visita de dos personalidades de la colectividad armenia. Se trata del señor George Mardikian, conocida figura internacional quien desempeña en la actualidad las funciones de Asesor Alimenticio del Ejército de los Estados Unidos; y al señor Simón Vratzian, Director de la Escuela de Profesores "Palandjian", de Beirut.

Los nombrados fueron agasajados en el campo de deportes de la U. G. Armenia sito en Ramos Mejía.

En esta oportunidad, se realizó un desfile de boys scouts, en honor de los visitantes, quienes estaban acompañados por la señora Nazelí de Mardikian. A continuación, se enfrentaron en un match amistoso los equipos de básquetbol de la U. J. Armenia de Hadjin y la U. G. Armenia. Los dos equipos merecieron el aplauso del público por su acertada actuación. Venció la U. G. Armenia por 25 tantos contra 23.

Luego, los señores Mardikian y Vratzian, recorrieron las diferentes instalaciones del campo de deportes, quedando maravillados de

En ocasión de la visita a la U. G. Armenia, aparecen el señor George Mardikian y el señor Simón Vratzian, en segundo y tercer término de izquierda a derecha; acompañados por el Presidente de la entidad Sr. Barkev Barsamian, el Expresidente señor Juan Stepanian, y la señora Nazelí de Mardikian.

que en esta lejana tierra existen armenios que trabajan en forma asidua para mantener la nacionalidad armenia.

Al atardecer, fué servido un lunch. En esta ocasión el señor Mardikian, no solamente prometió ayudar moralmente a la U. G. Armenia, sino también materialmente..

Durante el recorrido de las instalaciones del campo de deportes, aparecen los señores George Mardikian y Simón Vratzian, rodeados por algunos asociados.

DE MIS MEMORIAS

LAS BUENAS OBRAS SE VALORAN Y RETRIBUYEN

El reconocimiento de la noción del deber, valorar y diferenciar el beneficio y el interés público de insignificantes cuentas personales y egoístas, son algunas de las condiciones más elevadas del ser humano. El pensamiento amplio y la sabiduría, deben vencer al egoísmo.

Cuando aquel adolescente aprende a valorar la elevada sabiduría, llega a tener la noción de la inmensa satisfacción, que hace enriquecer la mente y el espíritu de un hombre; y su labor será estimada por todos, transformándola en patrimonio público,

Las generaciones se educarán y se iluminarán. Dichoso aquel adolescente armenio que sabe servir a la humanidad y por consiguiente a su

nación.

La persona que tenga estas cualidades será apreciado por todos.

Era el invierno de 1915, el segundo año de la primera guerra mundial. La armada aliada para apoyar la invasión de Dardanelo y Kalípoli y para desviar la atención del ejército turco hacia otro punto, bombardeaba ininterrumpidamente el Fuerte de Kum Kalé. Mientras tanto, los aviones causaban terror y espanto con sus bombardeos nocturnos. El barrio griego de Aiatriфона que se encontraba cerca del cuartel de Stavró Dromo había quedado en ruinas y los muertos numerosos. En el mismo estado quedó el barrio armenio Vernian, cercano a la estación Basmahané, en donde cerca

de la puerta de la escuela cayó una bomba matando a nueve personas.

Todo este desastre y el trato del gobierno turco hacia los armenios, no impidió que nosotros, deportistas de la Escuela Nacional "Mesropian" miráramos con frialdad los acontecimientos, cuando todos estaban con miedo. Por ejemplo, las prácticas deportivas as realizábamos periódicamente en el patio de la escuela, con gran entusiasmo y satisfacción. La única preocupación que teníamos y que nos ponía nerviosos, era el sereno de la escuela, que se llamaba Aganik. Los alumnos lo llamábamos "abuelo Aganik". No pasaba día que no tuviéramos alguna cuestión con él. Blandiendo un palo de escoba en la mano, nos impedía practicar deportes. Cuando no le hacíamos caso, con la escoba barría nuestras carteras que colocábamos sobre una escalera, juntamente con los residuos que él había recogido.

Nuestras relaciones recíprocas estaban en estas condiciones tirantes, hasta que ocurrió el siguiente acontecimiento:

Era una tarde en que el frío penetraba hasta nuestros huesos. Como de costumbre, practicábamos deporte, mientras empezaba a anochecer. Era tal nuestro entusiasmo que en la oscuridad, no se cómo, veíamos la pelota de foot ball. De lejos, percibimos la silueta del "abuelo" que se acercaba, pero esta vez sin su querido palo de escoba. Al contrario, en su cara traía desdibujada una agradable sonrisa. "Muchachos, monseñor me manda decirles que la señal de reconocimiento para que los aviones no bombardeen la escuela, cayó por el viento y unos cuantos de ustedes deben subir a la terraza para colocarla en su lugar", dijo el "abuelo". Sin hacer caso a las palabras de l anciano continuamos en forma tarvesa el juego, pero pronto nos dimos cuenta que nuestro comportamiento podría ser perjudicial. En

seguida dejamos de jugar. Sabíamos que la misión que nos había encomendado monseñor era difícil y peligrosa, en una noche oscura y fría. Requería una gran agilidad para este trabajo, que en realidad era una aventura.

La situación y la arquitectura de la escuela, se asemejaba a un cuartel y había peligro de ser bombardeada, si no volvíamos a colocar la señal. Debíamos subir a la terraza. No había ningún acceso fácil. Solamente en el tercer piso, en el techo del séptimo grado vimos una pequeña abertura cerrada con una tabla de madera. Sin perder tiempo, con una escalera subimos y con dificultad abrimos la tapa, que era el único acceso a la terraza. Con ayuda de una lámpara de petróleo, notamos que el huracán había llevado la señal bastante lejos, hacia el lado inclinado de la terraza, mirando a la iglesia de "San Estéfano". Un pequeño descuido, caeríamos desde aquella altura al patio de la iglesia, del lado del cementerio. La muerte sería segura.

Los ladrillos de la terraza, por la humedad estaban resbaladizos y la posición inclinada era un serio peligro. Eramos cuatro muchochos: Vartan, Diran, Mateos y el autor de estas líneas. En seguida formamos con nuestros cuerpos una cadena humana y nos acostamos sobre la terraza. Siendo Vartan el más alto, le tocó a él ser el primero para alcanzar la señal. Con cuidado y con grandes esfuerzos, llegó al objetivo y tomándola fuertemente nos avisó que lo tiráramos. Aunando nuestras fuerzas, logramos levantar a Vartan y colocamos la señal en el lugar destinado. Por el intenso frío, nuestras manos estaban casi heladas. Pero qué importancia tenía el frío, el cansacio y el peligro, si nosotros estábamos muy contentos por haber cumpido con nuestro deber y salvado

¿DESINTERES POR EL DEPORTE, O POR EL CLUB?

Siendo otra vez la obligación de escribir unas líneas dirigidas muy especialmente a todos los amigos de nuestra querida Unión General Armenia, en un esfuerzo más por atraer su atención hacia esta gran Entidad que, con grandes sacrificios, fué creada con una idea, tal la de fomentar por intermedio del deporte una sincera vinculación entre verdaderos amigos.

Es lamentable que este artículo haya merecido el título que lleva, pero desgraciadamente y ajustándonos a la realidad, es lo que está ocurriendo con nuestra querida institución; debemos deplorar a medida que transcurre el tiempo y cada vez en mayor escala, el desinterés general que ha cundido entre los integrantes de nuestra asociación para la práctica del deporte, y nos encontramos en la actualidad que lo que debía ser un motivo más para promover un mayor acercamiento entre los miembros de nuestra Unión, no llega a interesar tan siquiera por el deporte mismo, pues en contraposición con otras épocas, solamente es un grupo demasiado reducido el que disfruta actualmente las instalaciones que tanto trabajo y tanto sacrificio costaron,

y que con tan elevados propósitos fueron realizadas.

Por las relaciones tan amistosas que tengo con los miembros de la C. D., con algunos de los señores fundadores, y por las conversaciones que he mantenido con amigos consocios sobre las finalidades y propósitos de la formación de nuestra U.G.A. he podido saber que la finalidad principal que movió a concretar su fundación, era y es la de guardar y conservar para la patria, especialmente a la juventud, de fomentar el patriotismo en esta noble descendencia de la gran nación Armenia y proporcionarle además un lugar de esparcimiento para reunirse y fortalecer física y espiritualmente. ¡Que nobles, elevados y patrióticos son y han sido estos anhelos!

Nuestro club, en base al ideal con que fué creado, debe seguir conservando el espíritu de intimidad que sus fundadores le dieron, dejando de lado toda acción derrotista, buscando solución y haciendo una crítica constructiva, que nos ha de traer mayores beneficios que los actuales; es decir, debemos disculpar las fallas, en caso de que exista alguna en la organización, y remediarla tratando de conse-

a la escuela y al vecindario de un posible bombardeo. Con nosotros, también estaba alegre el "abuelo", por el hecho de que la orden de monseñor fué cumplida, salvándose de una reprimenda.

Este hecho, más tarde, fué motivo para que las relaciones con el "abuelo" llegaran a ser amistosas. Desde entonces nos entendíamos perfectamente. No solamente al finalizar las clases, sino también durante los recreos, estaba a nuestra disposición el patio de la es-

cuela y el salón grande con piso de mosaicos, para patinaje y otros deportes. Ahora, el "abuelo" se regocijaba al vernos jugar y nosotros lo queríamos a él.

Síntesis: Una buena obra, tarde o temprano, se valora y se retribuye. El artículo 4º del Reglamento Scout dice: "Un scout siempre ayuda a otros, y siempre está listo para sacrificar su tranquilidad y su placer para hacer bien a otro".

GARO SHAHINIAN

A.R.A.R.@

guir mejoras, pero nunca utilizando las mismas para provocar la discordia y destruir lo más sagrado que debe existir siempre en nuestra asociación: la verdadera amistad.

Es por eso, que debemos tratar de acercar de inmediato al nuevo residente que llegue hasta nuestra agrupación, sin hacer distingos de ninguna naturaleza y procurando que se encuentre en una gran familia. Pero quien ingresa, debe sentir desde el primer momento, que es bienvenido y debe saber que desde el principio, ha de incorporarse como un obrero más en la lucha por la elevación de nuestra entidad. Es este el criterio que debe primar también en el ánimo de todos.

Debemos recordar, por sobre todas las cosas, que nuestro club fué fundado con el deseo de la práctica del deporte, para vivir como en una gran familia. Es por eso que debe ser firme la decisión de mantener por sobre todo un espíritu cordial, y si aparentemente pareciera que ciertos asociados se olvidaran de este lema, nuestra U.G.A. espera sin embargo, que la sensatez prime en el espíritu de todos nosotros, haciendo estrechar nuevamente los lazos indisolubles que nos unen y nos deben unir en todo momento.

Es verdaderamente inconcebible y doloroso comprobar, cómo el amigo de ayer, por razones completamente ajenas a las actividades, se encuentra alejado del seno de nuestra enuclación, y es aún más lamentable el hecho de que por estas razones se desvirtúen los altos principios que rigen en toda Ins-

titución deportiva. Es por ello que me he visto impelido a recordar con cierta nostalgia, una definición que debe ser tenida muy en cuenta por todo aquél que se considere digno de practicar un deporte, y que dice: "Sportsman" es aquel que no solamente ha vigorizado sus músculos y desarrollado su resistencia por el ejercicio de algún gran deporte, sino que, en la práctica de ese ejercicio, ha aprendido a reprimir su cólera, a ser tolerante con sus compañeros, a no aprovechar una vil ventaja, a sentir profundamente como una deshonra la mera sospecha de una trampa y a llevar con altura un semblante alegre bajo el desencanto de un revés". Es ésto, lo que debe permanecer impercederamente en la conciencia de todos.

Queridos consocios amigos. ustedes me sabrán comprender y me disculparán si he usado alguna palabra tal vez un poco dura, pero les pido de todo corazón que sepan también comprender, que mi gran admiración por el histórico pueblo armenio y mi enorme simpatía por los actuales representantes de ese pueblo en la República Argentina, me ha llevado a escribir estas líneas. Debemos evitar la desunión, que puede propagarse entre hermanos, debemos reflexionar, mientras aún es tiempo, y pensar que la vida es más linda y alegre cuando la compartimos cordialmente como amigos verdaderos, como compatriotas sinceros, como leales Armenios!

ALBERTO TRITSMANS

DE ULTIMO MOMENTO

Se Realizó la Fiesta de Apertura de Actividades Deportivas

El día sábado 25 de mayo, a las 17 horas, se dió comienzo a la fiesta de apertura de las actividades deportivas. Esta es una fiesta, en que todos los años, el Departamento de Educación Física de nuestra entidad, da por iniciada su temporada deportiva.

Ocupaban la tribuna el presidente de la entidad, señor Barkev Barsamian; acompañado por el presidente del Departamento de Educación Física, señor Vasken Tutundjian; el presidente del Departamento de Prensa y Propaganda, señor Hagop Missirlian; el intendente de la entidad, señor Setrak Ohanian; el miembro, señor Mgrdich Nazaretian; y el director de la revista "Navasart", señor Raffi Mirakian.

El público, como primer número del programa, gustó del desfile de los boys scout de la entidad, dirigido por el Jefe Scout, señor Mikael Yemedjian; quienes marcharon en forma marcial a los acordes de la banda. Luego del desfile, los boys scout, brindaron al público algunos juegos de destreza, que merecieron el aplauso del público.

A continuación, se realizó un partido de voleibol, entre los equipos femeninos del Club Correos y Telecomunicaciones y la U. G. Armenia. Cabe destacar la actuación de las jugadoras, que ambos bandos merecieron opiniones favorables.

Luego, se efectuaron algunas exhibiciones de ping pong.

Dada la hora avanzada, se dió por finalizada la fiesta, quedando así abierta la temporada 1957 para las actividades deportivas de la U. G. Armenia.

Es de desear, así como todos los años, nuevamente, nuestros equipos hagan triunfar los colores de la entidad, en las competencias del año en curso.

LA NUEVA COMISION DE "NAVASART"

Luego de la reestructuración de la Comisión de "Navasart", la misma quedó constituida de la siguiente manera: Presidente, señor Garo Kalikian; vicepresidente, señor Garo Shahinian; secretario, señor Vahe Bahadrian; te-

sorero, señor Arshak Ter-Akopian; y vocal, señor Zacar Anmahuni.

Esta comisión, realizó sus primeras reuniones, y está abocada al mejoramiento de la revista, así como a la mayor difusión y financiación de la misma.

TEX-TRICO

Soc. Resp. Ltda. - Capital \$ 800.000

FABRICANTES DE TEJIDOS

ENGOMADORA DE HILADO

Adminis. y Ventas
LARREA 557

T. E. 48 Pasco 8743
Buenos Aires

"ANTEX ARGENTINA"

EDUARDO ATAMIAN

POPLINES

Larrea 667 — T. E. 48-5639

Doctor
ANTRANIK EURNEKIAN

Cirujano

Especialista en Neurocirugía
Actualmente en los EE. UU.

Cnel. N. Vega 5531 — 54-0765

FABRICA DE TEJIDOS
DE ALGODON

TEXTIL

MURAD

de Miron Leonian

VICTORIA 701
Hurlingham F.C.N.G.S.M.

FOTO

A P O L O

ESTUDIO

CORDOBA 4671 T. E. 54-8147

ESTUDIO NERSESIAN

ECONOMICO . CONTABLE . IMPOSITIVO
ASUNTOS JURIDICOS

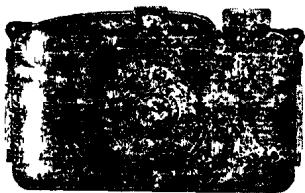
Florida 165
Gal. Gral. Güemes P. 3, of. 343-4

Tel. 30-6877

Roy Junior ★ ★ Baby

**La cámara
super
económica**

Que permite tomar
16 fotos 4 1/2 x 6, con
un rollo común 6-20

AL PRECIO DE UNA SIMPLE
CAMARA DE CAJON !

GEVAERT ARGENTINA S. A. de Productos Fotográficos
Bno. MITRE 1906 - T. E. 48 - 9011 - BUENOS AIRES

ALBERT TRITSMANS, Director - Gerente General

ADHESION

DANUBIO S.A.

Perleria "Armenia"

SANTA FE 1560

T. E. 44 - 0275

MERCERIA-NOVEDADES

"EL PORVENIR"

El Hogar de los Hilos y Botones

M. CHEBEKDJIAN E HIJOS

Azcúenaga 417

T. E. 48 - 3654

EL CISNE

Soc. Resp. Ltda.

BUENOS AIRES

CORDOBA

« NAVASART »
REVISTA MENSUAL

ORGANO DE LA
U. G. ARMENIA DE C. FISICA
GALERIA GRAL. GUEMES
FLORIDA 165 Piso 6º

SUSCRIPCION

Ejemplar suelto	5.— Pesos
Anual	50.— Pesos
Exterior	4.— Dolares

AÑO 4 - Nº 48

MAYO DE 1957

BUENOS AIRES

ALFOMBRAS

SPARTA ATLANTIDA S. A.

INDUSTRIAL Y COMERCIAL

